

UZASADNIENIE

W związku z uchwaleniem dyrektywy 2006/123/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 12 grudnia 2006 r. dotyczącej usług na rynku wewnętrznym (zwanej dalej „dyrektywą usługową”) zaszła konieczność implementacji jej przepisów do krajowego porządku prawnego.

Treść punktu 33 preambuły dyrektywy usługowej, który w sposób jednoznaczny kwalifikuje usługi doradztwa podatkowego do kategorii usług objętych postanowieniami dyrektywy, przesądza o fakcie, iż aktem prawnym objętym jej zakresem jest ustawa z dnia 5 lipca 1996 r. o doradztwie podatkowym (Dz. U. z 2008 r. Nr 73, poz. 443, z późn. zm.) – zwana dalej „ustawą”. Zatem należy zapewnić zgodność przepisów ustawy o doradztwie podatkowym z postanowieniami ww. dyrektywy.

W związku z powyższym, podstawowym celem nowelizacji ustawy jest – stosownie do wymagań dyrektywy usługowej – ograniczenie barier w podejmowaniu i prowadzeniu działalności usługowej w zakresie doradztwa podatkowego.

Stąd też zaproponowane w niniejszym projekcie ustawy zmiany w ustawie o doradztwie podatkowym wynikające z konieczności transpozycji dyrektywy usługowej dotyczą:

- zniesienia generalnego zakazu prowadzenia działalności gospodarczej przez doradcę podatkowego wykonującego zawód (w celu zapewnienia zgodności z art. 25 ust. 1 dyrektywy usługowej), przy jednoczesnym zastrzeżeniu, iż prowadzona działalność gospodarcza nie może stać w sprzeczności m.in. z zasadami etyki zawodowej doradcy podatkowego, a także nie powoduje konfliktu interesów między poszczególnymi rodzajami wykonywanej działalności (tzw. działalność wielodyscyplinarna),
- likwidacji całkowitego zakazu reklamy (w celu zapewnienia zgodności z art. 24 dyrektywy usługowej),
- wprowadzenia możliwości porównywania ubezpieczeń (w celu zapewnienia zgodności z art. 23 dyrektywy usługowej).

Niezależnie od zmian związanych z transpozycją dyrektywy usługowej, w projekcie ustawy zaproponowano zmiany w ustawie w zakresie przede wszystkim niektórych zasad wykonywania doradztwa podatkowego oraz funkcjonowania Państwowej Komisji Egzaminacyjnej do Spraw Doradztwa Podatkowego.

Pozostałe zmiany mają charakter porządkowy i uściślający.

1) Art. 1 pkt 1 projektu wprowadza zmiany w art. 2 ust. 1 ustawy.

Art. 2 ustawy zawiera definicję czynności doradztwa podatkowego. Dotychczasowa definicja określa mianem czynności doradztwa podatkowego: udzielanie podatnikom, płatnikom i inkasentom, na ich zlecenie lub na ich rzecz, porad, opinii i wyjaśnień z zakresu ich obowiązków podatkowych, prowadzenie ksiąg podatkowych i innych ewidencji dla celów podatkowych oraz sporządzanie deklaracji i zeznań podatkowych, a także udzielanie pomocy w tym zakresie. Czynnościami doradztwa podatkowego są również powyższe czynności wykonywane na rzecz osób trzecich odpowiedzialnych za zaległości podatkowe oraz następców prawnych podatników, płatników lub inkasentów. Zawodowe wykonywanie tych czynności jest zastrzeżone dla podmiotów uprawnionych w rozumieniu ustawy o doradztwie podatkowym.

Zaproponowana w art. 1 pkt 1 projektu zmiana art. 2 ust. 1 ustawy wskazuje, iż do zakresu czynności doradztwa podatkowego należą, poza obowiązkami podatkowymi, sprawy obowiązków celnych i egzekucji administracyjnej związanej z tymi obowiązkami. Zaprojektowana zmiana ma na celu zapewnienie osobom korzystającym z usług doradcy podatkowego bardziej wszechstronnej i usprawnionej obsługi. Doradcy podatkowi są obecnie uprawnieni do prowadzenia spraw z zakresu obowiązków podatkowych w przypadku importu towarów, a z uwagi na fakt, iż ze sprawami tymi związane są również sprawy obowiązków celnych, zasadne jest wprowadzenie wprost uprawnienia dla doradców podatkowych do wykonywania również czynności dotyczących tego rodzaju spraw. Za powyższym przemawia także fakt, że prawo celne objęte jest zakresem przedmiotowym egzaminu na doradcę podatkowego, co potwierdza, że doradca podatkowy jest merytorycznie przygotowany do prowadzenia spraw z tego zakresu.

Również postępowanie egzekucyjne w administracji jest objęte zakresem egzaminu na doradcę podatkowego, jednakże brak jest wprost wskazania w ustawie możliwości praktycznego zastosowania wykazanej przez doradcę podatkowego wiedzy w praktyce, a więc objęcia zakresem czynności doradztwa podatkowego również spraw związanych z postępowaniem egzekucyjnym w administracji. W związku z powyższym w niniejszej ustawie zaprojektowano regulację uwzględniającą sprawy dotyczące egzekucji administracyjnej związanej z obowiązkami podatkowymi i celnymi w katalogu czynności doradztwa podatkowego. Przedstawione rozwiązanie umożliwi doradcom podatkowym

zapewnienie kompleksowej obsługi usługobiorcom, gdyż pozwoli im prowadzić sprawy na etapie egzekucji administracyjnej, będącej kontynuacją (niejako kolejnym etapem) prowadzonych przez doradców podatkowych spraw z zakresu obowiązków podatkowych i celnych.

Zaproponowane rozwiązanie sprzyjać będzie zapewnieniu jednolitości interpretacji dotyczących czynności doradztwa podatkowego w omawianym zakresie, a dodatkowo zapewni, że obowiązkowym ubezpieczeniem od odpowiedzialności cywilnej, który spoczywa na doradcach podatkowych, będą objęte także czynności doradztwa podatkowego w zakresie spraw obowiązków celnych i egzekucji administracyjnej. Powyższe zapewni większe bezpieczeństwo finansowe usługobiorcom.

Jednocześnie, w niniejszym projekcie rozszerzono katalog czynności doradztwa podatkowego o czynności związane z reprezentowaniem podatników, płatników i inkasentów w postępowaniu przed organami administracji publicznej i w zakresie sądowej kontroli decyzji, postanowień i innych aktów administracyjnych w sprawach z zakresu obowiązków podatkowych i celnych tych podmiotów, jak również w sprawach egzekucji administracyjnej związanej z tymi obowiązkami (art. 2 ust. 1 pkt 4 ustawy). Dotychczas reprezentowanie podatnika, płatnika i inkasenta w charakterze pełnomocnika w postępowaniu przed organami administracji publicznej i w postępowaniu w zakresie sądowej kontroli decyzji administracyjnych możliwe było tylko w sprawach obowiązków podatkowych i uregulowane było jedynie w art. 41 ust. 1 i 2 ustawy. Zamieszczenie regulacji dotyczących uprawnień procesowego doradcy podatkowego w katalogu czynności doradztwa podatkowego spowoduje, że objęcie go obowiązkowym ubezpieczeniem od odpowiedzialności cywilnej zostanie wyrażone *expressis verbis* w ustawie.

2) Art. 1 pkt 2 projektu wprowadza zmiany w art. 3 ustawy.

Zaproponowana zmiana brzmienia pkt 3 w art. 3 ustawy stanowi konsekwencję zmian zaprojektowanych w art. 1 pkt 1 projektu związanych z zakwalifikowaniem do czynności doradztwa podatkowego usług polegających na reprezentowaniu podatników, płatników i inkasentów w postępowaniu przed organami administracji publicznej i w zakresie sądowej kontroli decyzji, postanowień i innych aktów administracyjnych. Rozszerzenie katalogu czynności doradztwa podatkowego na czynności związane z występowaniem w charakterze pełnomocnika powoduje konieczność zmiany art. 3 ustawy. Adwokaci i radcowie prawni uprawnieni są do reprezentowania swoich klientów przed organami administracji publicznej

oraz w postępowaniu przed sądami administracyjnymi na podstawie odrębnych ustaw, doradcom podatkowym prawo występowania przed sądami administracyjnymi przyznaje ustawa o doradztwie podatkowym (w zakresie skargi kasacyjnej – ustawa z dnia 30 sierpnia 2002 r. – Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi, Dz. U. Nr 153, poz. 1270, z późn. zm.), natomiast biegłym rewidentom nie przysługuje takie prawo z mocy właściwej dla tego zawodu ustawy, co skutkuje wyłączeniem możliwości świadczenia przez biegłych rewidentów usług z zakresu reprezentowania klientów przed właściwymi organami.

3) Art. 1 pkt 3 projektu wprowadza zmiany w art. 4 ust. 2 ustawy.

Zaproponowana zmiana art. 4 ust. 2 ustawy stanowi konsekwencję zmian zaprojektowanych w art. 1 pkt 1 projektu i polega na wprowadzeniu nakazu odpowiedniego stosowania przepisu art. 3 pkt 3 ustawy do biegłych rewidentów, przez których osoby prawne wskazane w art. 4 ust. 1 ustawy wykonują doradztwo podatkowe.

4) Art. 1 pkt 4 projektu wprowadza zmiany w art. 6 ust. 3 ustawy.

Zaprojektowana zmiana art. 6 ust. 3 ustawy polega na powołaniu nowych przepisów ustawy z dnia 18 marca 2008 r. o zasadach uznawania kwalifikacji zawodowych nabytych w państwach członkowskich Unii Europejskiej (Dz.U. Nr 63, poz. 394). Zmiana ma charakter porządkowy.

W dniu 2 maja 2008 r. weszła w życie ustawa z dnia 18 marca 2008 r. o zasadach uznawania kwalifikacji zawodowych nabytych w państwach członkowskich Unii Europejskiej, która w art. 42 pkt 1 uchyliła ustawę z dnia 26 kwietnia 2001 r. o zasadach uznawania nabytych w państwach członkowskich Unii Europejskiej kwalifikacji do wykonywania zawodów regulowanych.

Jednocześnie należy podkreślić, iż nie ma potrzeby wprowadzania w niniejszej ustawie przepisu przejściowego regulującego kwestie postępowań w sprawie uznania kwalifikacji zawodowych doradcy podatkowego, wszczętych na podstawie nie obowiązującej już ustawy z dnia 26 kwietnia 2001 r. o zasadach uznawania nabytych w państwach członkowskich Unii Europejskiej kwalifikacji do wykonywania zawodów regulowanych, o której mowa w treści art. 6 ust. 3 ustawy o doradztwie podatkowym. Kwestia wskazanych postępowań została bowiem rozstrzygnięta przepisem art. 38 ustawy z dnia 18 marca 2008 r. o zasadach uznawania kwalifikacji zawodowych nabytych w państwach członkowskich Unii Europejskiej. W przepisie tym wprowadzono uregulowanie nakazujące stosowanie przepisów

ustawy z dnia 26 kwietnia 2001 r. o zasadach uznawania nabytych w państwach członkowskich Unii Europejskiej kwalifikacji do wykonywania zawodów regulowanych do postępowań w sprawie uznania kwalifikacji, wszczętych zgodnie z przepisami tej ustawy i niezakończonych przed dniem wejścia w życie ustawy z dnia 18 marca 2008 r. o zasadach uznawania kwalifikacji zawodowych nabytych w państwach członkowskich Unii Europejskiej.

5) Art. 1 pkt 5 projektu:

–lit. a wprowadza zmiany w art. 7 ust. 3 ustawy.

Zaproponowana zmiana polega na dodaniu pkt 3a w art. 7 ust. 3 ustawy i związana jest z regulacją art. 1 pkt 15, 25 i 27 projektu. Zaprojektowanym przepisem nałożono na doradcę podatkowego obowiązek podania w treści wniosku o wpis na listę doradców podatkowych informacji o rodzajach prowadzonej działalności gospodarczej, co ma na celu umożliwienie sprawowania kontroli w tym zakresie wobec osób, które wnioskuje o wpis na listę doradców podatkowych prowadzą działalność gospodarczą wykraczającą poza zakres czynności doradztwa podatkowego.

–lit. b wprowadza zmiany w art. 7 ust. 4 pkt 2a ustawy.

Zaproponowana zmiana polega na uchyleniu pkt 2a w art. 7 ust. 4 ustawy. W konsekwencji wyroku Trybunału Konstytucyjnego z dnia 11 maja 2007 r. sygn. K2/07 art. 4 ust. 1 pkt 50 ustawy z dnia 18 października 2006 r. o ujawnianiu informacji o dokumentach organów bezpieczeństwa państwa z lat 1944 – 1990 oraz treści tych dokumentów (Dz.U. z 2007 r. Nr 63, poz. 425, z późn. zm.), dotyczący doradców podatkowych, z dniem 15 maja 2007 r. utracił moc. Tym samym doradcy podatkowi nie są już uznawani za osoby pełniące funkcje publiczne w rozumieniu ww. ustawy, w związku z czym nie są objęci obowiązkiem złożenia oświadczenia dot. pracy lub służby w organach bezpieczeństwa państwa lub współpracy z tymi organami. W związku z powyższym bezprzedmiotowe stało się wymaganie przedstawienia wraz z wnioskiem o wpis na listę doradców podatkowych wymienionego oświadczenia.

–lit. c wprowadza zmiany w art. 7 ust. 5 pkt 1 ustawy.

Zaproponowana zmiana ma charakter porządkowy i związana jest ze zmianą zaprojektowaną w art. 1 pkt 4 projektu. Zmiana polega na powołaniu nowych przepisów ustawy z dnia 18 marca 2008 r. o zasadach uznawania kwalifikacji zawodowych nabytych

w państwach członkowskich Unii Europejskiej, która uchyliła ustawę z dnia 26 kwietnia 2001 r. o zasadach uznawania nabytych w państwach członkowskich Unii Europejskiej kwalifikacji do wykonywania zawodów regulowanych.

6) Art. 1 pkt 6 projektu:

–lit. a wprowadza zmiany w art. 10 ust. 1 pkt 2:

–lit. b ustawy.

Zaproponowana zmiana polega na uchyleniu lit. b w art. 10 ust. 1 pkt 2 ustawy. Obowiązująca regulacja, zgodnie z którą zawieszenie wykonywania zawodu przez doradcę podatkowego na okres przekraczający 5 kolejnych lat skutkuje obligatoryjnym skreśleniem z listy doradców podatkowych, stanowi zbyt surową sankcję. Zawieszenie wykonywania zawodu nawet na dłuższy okres czasu nie powinno skutkować utratą nabytych wcześniej uprawnień zawodowych. Ze zmianą tą korespondują zmiany przewidziane w art. 1 pkt 25 projektu w zakresie określenia w zasadach etyki zawodowej zasad stałego podnoszenia kwalifikacji przez doradców podatkowych.

–lit. c ustawy.

Zaproponowana regulacja związana jest ze zmianą zasad odpowiedzialności za niedopełnienie obowiązku ubezpieczenia od odpowiedzialności cywilnej za szkody wyrządzone w związku z wykonywaniem czynności doradztwa podatkowego. Zaprojektowanym przepisem zaproponowano zmianę polegającą na uchyleniu art. 10 ust. 1 pkt 2 lit. c ustawy. Zgodnie z art. 44 ust. 1 ustawy doradca podatkowy podlega obowiązkowemu ubezpieczeniu od odpowiedzialności cywilnej za szkody wyrządzone przy wykonywaniu czynności doradztwa podatkowego. O ile jednak sam obowiązek ubezpieczenia nie budzi wątpliwości, gdyż jego istnienie jest w pełni uzasadnione potrzebą zapewnienia ochrony usługobiorcy korzystającemu z usług doradcy podatkowego, o tyle sankcja przewidziana w art. 10 ust. 1 pkt 2 lit. c ustawy wydaje się zbyt rygorystyczna, gdyż wymaga od Krajowej Rady Doradców Podatkowych skreślenia, z urzędu lub na wniosek Ministra Finansów, doradcy podatkowego z listy doradców podatkowych w każdym przypadku niedopełnienia obowiązku ubezpieczenia. Skreślenie, zgodnie z dotychczasową regulacją, powinno nastąpić niezależnie od okresu czasu, przez który doradca podatkowy nie jest objęty obowiązkowym ubezpieczeniem.

Zaproponowana w projekcie regulacja nie zmniejszy bezpieczeństwa osób korzystających z usług doradców podatkowych, a wręcz przeciwnie – zwiększy poczucie tego bezpieczeństwa z uwagi na rozwiązania zawarte w art. 1 pkt 23 i pkt 27 projektu, które są bezpośrednio związane z zaprojektowaną regulacją.

–lit. b wprowadza zmiany w art. 10 ust. 1a pkt 3a ustawy.

Zaproponowana zmiana związana jest ze zmianą zaprojektowaną w art. 1 pkt 5 lit. b projektu. Zmiana polega na uchyleniu pkt 3a w art. 10 ust. 1a ustawy, który stanowi, iż utrata prawa do wykonywania zawodu (skutkująca w rezultacie skreśleniem z listy doradców podatkowych) następuje w wyniku prawomocnego orzeczenia sądu stwierdzającego złożenie niezgodnego z prawdą oświadczenia lustracyjnego.

–lit. c wprowadza zmiany w art. 10 ust. 4 ustawy

Zaprojektowana zmiana związana jest ze zmianą zaproponowaną w art. 1 pkt 6 lit. a projektu i polega na uchyleniu art. 10 ust. 4 ustawy, co stanowi konsekwencję likwidacji przesłanki skreślenia z listy doradców podatkowych wymienionej w art. 10 ust. 1 pkt 2 lit. c ustawy.

7) Art. 1 pkt 7 projektu wprowadza zmiany w art. 14 ustawy.

W kontekście postanowień dyrektywy usługowej analizie poddano obowiązującą procedurę wpisu do prowadzonego przez Ministra Finansów rejestru osób prawnych uprawnionych do wykonywania doradztwa podatkowego.

Dokonując analizy przewidzianych przepisami ustawy o doradztwie podatkowym warunków, które obecnie zobowiązany jest spełnić podmiot mający osobowość prawną, aby uzyskać prawo do wykonywania doradztwa podatkowego i których spełnienie jest elementem koniecznym do dokonania wpisu w rejestrze, należy podkreślić, iż spełnienie przez spółki doradztwa podatkowego obowiązujących wymogów jest niezbędne do zapewnienia odpowiedniego poziomu usług oraz bezpieczeństwa finansowego usługobiorcy i ochrony jego interesów. Dlatego też utrzymane zostały dotychczasowe wymogi w tym zakresie przewidziane w art. 4 ust. 1 pkt 3 ustawy. Warunek, aby większość członków zarządu spółek kapitałowych stanowili doradcy podatkowi, a w przypadku jeśli zarząd składa się z nie więcej niż dwóch osób, jedna z nich była doradcą podatkowym, ma na celu zapewnienie

prawidłowego i profesjonalnego świadczenia usług doradztwa podatkowego przez podmioty uprawnione. Z kolei również istotnym wymogiem jest przesłanka przewidująca, iż większość głosów na zgromadzeniu wspólników (akcjonariuszy) i w organach nadzoru powinna przysługiwać doradcom podatkowym, co pozwala zapewnić fachowy nadzór nad prowadzoną przez spółkę działalnością w zakresie doradztwa podatkowego. Konsekwencją jest kolejny warunek, aby w spółce akcyjnej wydawane były wyłącznie akcje imienne, co pozwoli stwierdzić, czy większość głosów w ww. organach rzeczywiście przysługuje doradcom podatkowym.

Za utrzymaniem wymagań określonych w art. 4 ust. 1 pkt 3 ustawy bezsprzecznie przemawia konieczność zapewnienia wykonywania doradztwa podatkowego o odpowiedniej jakości, zgodnie z etyką zawodową, jak to ma miejsce w przypadku osób fizycznych. Zasadnym jest istnienie równowagi między istniejącymi ograniczeniami obowiązującymi osoby fizyczne i osoby prawne wykonujące doradztwo podatkowe. Potrzeba uniknięcia wszelkich dysproporcji w tym zakresie wynika z faktu, iż jakość usług doradztwa podatkowego świadczonych przez uprawnione do tego osoby prawne odpowiada jakości usług świadczonych przez osoby fizyczne.

Zatem, uznając konieczność pozostawienia dotychczasowych wymagań należało określić sposób weryfikacji spełnienia tych warunków.

Należy dodać, że pomimo, iż dyrektywa usługowa postuluje zniesienie systemów zezwoleń, od których uzyskania uzależnione jest podejmowanie lub prowadzenie działalności usługowej, to dopuszcza jednocześnie ich utrzymanie (art. 9 ust. 1 dyrektywy usługowej) w sytuacji, gdy dany system zezwoleń spełnia następujące warunki: nie jest dyskryminujący, potrzeba wprowadzenia systemu zezwoleń jest uzasadniona nadrzędnym interesem publicznym, a wyznaczonego celu nie można osiągnąć za pomocą mniej restrykcyjnych środków, w szczególności z uwagi na fakt, iż kontrola następcza miałaby miejsce zbyt późno, aby odnieść rzeczywisty skutek.

Niezbędne jest istnienie organu nadzoru, którego zadaniem jest weryfikacja spełnienia przez podmioty mające osobowość prawną i wykonujące doradztwo podatkowe wymagań ustanowionych ustawą o doradztwie podatkowym. Dotychczas kompetencje nadzorcze w tym zakresie przysługiwały Ministrowi Finansów.

Biorąc pod uwagę fakt, iż doradztwo podatkowe, jako zawód zaufania publicznego, podlega szczególnym uregulowaniom prawnym oraz wprowadzonym przez samorząd zawodowy zasadom etyki zawodowej oraz w związku z tym, że obecnie Krajowa Rada Doradców Podatkowych (KRDP) prowadzi już listę doradców podatkowych (osób

fizycznych) zasadne jest przekazanie samorządowi zawodowemu prowadzenia rejestru o analogicznym charakterze, odnoszącego się do osób prawnych. Zaproponowane w projekcie rozwiązanie stworzy możliwość sprawowania kompleksowego nadzoru przez samorząd zawodowy doradców podatkowych nad podmiotami wykonującymi doradztwo podatkowe, niezależnie od faktu czy są to osoby fizyczne czy też prawne. Istota zawodu zaufania publicznego funkcjonującego w oparciu o zrzeszający przedstawicieli tego zawodu samorząd zawodowy, który sprawuje nadzór nad prawidłowym wykonywaniem doradztwa podatkowego przez przedstawicieli tego samorządu, przemawia za połączeniem kompetencji do przyznawania uprawnień do wykonywania doradztwa podatkowego osobom fizycznym oraz osobom prawnym i nie stoi w sprzeczności z postulatami dyrektywy.

Powyższe rozwiązanie nie uzasadnia jednak potrzeby połączenia listy doradców podatkowych i rejestru osób prawnych uprawnionych do wykonywania doradztwa podatkowego celem stworzenia jednego rejestru podmiotów uprawnionych do wykonywania doradztwa podatkowego. W praktyce możliwe jest jedynie funkcjonowanie odrębnie ww. listy i ww. rejestru. Całkowicie odmienny jest bowiem tryb i przesłanki wpisu na listę doradców podatkowych i do rejestru osób prawnych uprawnionych do wykonywania doradztwa podatkowego, a także sposób ich prowadzenia i niemożliwe jest ich zunifikowanie.

Należy dodatkowo wskazać, iż w celu uzyskania możliwie najpełniejszej implementacji dyrektywy usługowej rozważano również możliwość przeniesienia kompetencji do weryfikacji spełnienia przez osoby prawne warunków określonych w art. 4 ustawy, należących do Ministra Finansów na rzecz sądu rejestrowego prowadzącego Krajowy Rejestr Sądowy. Po przeprowadzonej analizie stwierdzono jednakże, że brak jest elementu stałego, który mógłby w systemie KRS wyróżniać osoby prawne uprawnione do wykonywania doradztwa podatkowego, będącego pochodną pozytywnego zweryfikowania spełnienia warunków przewidzianych w art. 4 ustawy. Spółki kapitałowe wpisywane do rejestru osób prawnych uprawnionych do wykonywania doradztwa podatkowego nie mają bowiem obowiązku, a jedynie uprawnienie do wskazania w swojej firmie (nazwie) oznaczenia „spółka doradztwa podatkowego”, wobec czego niewiele ze spółek wpisanych do rejestru wprowadziło takie oznaczenie do swojej nazwy. Ponadto doradztwo podatkowe, jako przedmiot działalności uwidoczniiony w KRS, nie jest elementem wyróżniającym osoby prawne uprawnione do wykonywania doradztwa podatkowego (w praktyce doradztwo podatkowe mogą jako przedmiot działalności wskazać również inne podmioty, gdyż jedynie jego faktyczne wykonywanie jest uzależnione od dokonania wpisu). Dodatkowo należy wskazać, iż ustanowienie sądu rejestrowego prowadzącego Krajowy Rejestr Sądowy organem

nadzoru nad osobami prawnymi wykonującymi doradztwo podatkowe, biorąc pod uwagę liczbę podmiotów wykonujących w skali kraju doradztwo podatkowe, będzie wymagać prawdopodobnie nieproporcjonalnie większego nakładu pracy przez sąd oraz wydatków budżetu państwa w stosunku do osiągniętych rezultatów.

Jak wskazano powyżej, procedura wpisu do rejestru osób prawnych uprawnionych do wykonywania doradztwa podatkowego jest konieczna do zapewnienia właściwej ochrony podmiotom korzystającym z usług świadczonych w zakresie doradztwa podatkowego przez osoby prawne i wynika z istoty i celu regulacji dotyczących wykonywania doradztwa podatkowego. Należy podkreślić, iż procedura ta spełnia warunki niedyskryminacji, konieczności i jest uzasadniona nadrzędnym interesem publicznym, jakim jest ochrona usługobiorców, zgodnie z pkt 40 preambuły dyrektywy usługowej. Stąd też procedura wpisu do ww. rejestru zostaje utrzymana jako spełniająca określone postanowieniami dyrektywy usługowej warunki dla istnienia systemów zezwoleń.

Niezależnie od powyższego podkreślenia wymaga, iż procedura wpisu do rejestru pozostaje bez wpływu na możliwość wykonywania przez osoby prawne, o których mowa w art. 4 ustawy o doradztwie podatkowym, innego rodzaju działalności niż doradztwo podatkowe. Ustawa o doradztwie podatkowym nie wprowadza więc ograniczeń w zakresie świadczenia usług, a jedynie stawia pewne wymagania podmiotom ubiegającym się o uzyskanie uprawnień do wykonywania doradztwa podatkowego.

W związku z zaproponowanym niniejszym projektem ustawy przeniesieniem kompetencji do prowadzenia rejestru osób prawnych uprawnionych do wykonywania doradztwa podatkowego z ministra właściwego do spraw finansów publicznych na KRDP, a więc organ samorządu zawodowego doradców podatkowych, zaprojektowano w art. 1 pkt 7 projektu zmianę brzmienia art. 14 ustawy przewidującą, iż rejestr osób prawnych uprawnionych do wykonywania doradztwa podatkowego prowadzi Krajowa Rada Doradców Podatkowych, a wpis – tak jak dotychczas – dokonywany jest na wniosek osoby prawnej spełniającej warunki, o których mowa w art. 4 ust. 1 pkt 1 lub 3 ustawy. Jednocześnie uściślono zakres informacji objętych wpisem w rejestrze, wskazując, iż zawiera on jedynie część informacji przekazanych przez wnioskującego o dokonanie wpisu podmiot, mianowicie pełną i skróconą firmę (nazwę) osoby prawnej oraz adres jej siedziby, ale także datę wpisu oraz numer wpisu w rejestrze (co odpowiada zakresowi danych objętych wpisem na listę doradców podatkowych). Utrzymano obowiązek zawiadamiania przez osoby prawne wpisane do rejestru o wszelkich zmianach danych objętych wnioskiem o wpis, które to zawiadomienie powinno zostać przekazane KRDP w terminie 30 dni od dnia zaistnienia tych zmian. Ponadto,

mając na względzie potrzebę zapewnienia instrumentu umożliwiającego KRDP, ewentualną weryfikację spełnienia przez podmioty wpisane do rejestru warunków, o których mowa w art. 4 ust. 1 pkt 1 lub 3 ustawy przewidziano dla KRDP uprawnienie do jej przeprowadzenia. Spełnienie ww. warunków KRDP będzie mogła ustalić na podstawie aktualnego wypisu z właściwego rejestru sądowego lub odpisu umowy spółki bądź statutu. W celu uproszczenia systemu dostępu do informacji zawartych w rejestrze tak, aby każdy zainteresowany mógł w łatwy i szybki sposób uzyskać wiedzę odnośnie posiadania przez określony podmiot uprawnień do wykonywania doradztwa podatkowego, proponuje się również unormowanie stanowiące, iż rejestr prowadzony jest w formie elektronicznej i jest dostępny na stronie internetowej Krajowej Rady Doradców Podatkowych.

Dodatkowo zaproponowano, aby uregulowaniom pkt 3 i 4 w zaprojektowanym ust. 3 w art. 14 ustawy nadać brzmienie analogiczne do obowiązującego art. 7 ust. 3 pkt 4 ustawy w zakresie dotyczącym numeru identyfikacji podatkowej wspólników, akcjonariuszy, członków organów zarządzających i nadzorczych osób prawnych wnioskujących o wpis bądź też wpisanych do rejestru osób prawnych uprawnionych do wykonywania doradztwa podatkowego. Zaproponowane rozwiązanie oznacza, że ww. podmioty we wniosku o wpis do rejestru osób prawnych uprawnionych do wykonywania doradztwa podatkowego będą zobowiązane podać informację o numerach identyfikacji podatkowej albo innych numerach służących identyfikacji dla celów podatkowych lub ubezpieczeń społecznych nadanych w państwie pochodzenia.

8) Art. 1 pkt 8 projektu wprowadza zmiany w art. 16 ustawy.

Zaprojektowany przepis zmienia art. 16 ustawy stanowiący o przesłankach skreślenia przez KRDP osoby prawnej z rejestru osób prawnych uprawnionych do wykonywania doradztwa podatkowego. Zaproponowane brzmienie art. 16 przewiduje obligatoryjne skreślenie osoby prawnej z rejestru, w przypadku gdy osoba ta złoży wniosek o dokonanie takiego skreślenia bądź też skreślenie następuje z urzędu albo na wniosek Ministra Finansów w sytuacji nieprzestrzegania przez osobę prawną warunków określonych w art. 4 ustawy lub z urzędu – w sytuacji ustania osoby prawnej. W związku z likwidacją całkowitego zakazu reklamowania usług doradztwa podatkowego świadczonych przez podmioty uprawnione oraz rezygnacją z obligatoryjnego pozbawiania uprawnień do wykonywania doradztwa podatkowego podmiotów, które nie dopełniły obowiązku ubezpieczenia od odpowiedzialności cywilnej, zrezygnowano z istniejących dotychczas dwóch przesłanek obligatoryjnego

skreślenia z rejestru z powodu naruszenia zakazu reklamowania świadczonych usług doradztwa podatkowego oraz niedopełnienia obowiązku ubezpieczenia od odpowiedzialności cywilnej za szkody wyrządzone przy wykonywaniu czynności doradztwa podatkowego (art. 16 pkt 2 lit. b i c dotychczasowej ustawy). Jednocześnie jednak z uwagi na zaprojektowane w art. 1 pkt 19 projektu zobowiązanie podmiotów wymienionych w art. 4 ust. 1 ustawy do odpowiedniego stosowania zasad i sposobu prowadzenia reklamy usług doradztwa podatkowego określonego w zasadach etyki zawodowej doradców podatkowych, zaproponowano wprowadzenie przesłanki skreślenia przez Krajową Radę Doradców Podatkowych z urzędu bądź na wniosek Ministra Finansów osoby prawnej z rejestru osób prawnych uprawnionych do wykonywania doradztwa podatkowego w przypadku rażącego lub uporczywego naruszania zasad i sposobu prowadzenia reklamy usług doradztwa podatkowego określonych w ww. zasadach etyki zawodowej.

9) Art. 1 pkt 9 projektu wprowadza zmiany w art. 18 i 19 ustawy.

Zaprojektowana zmiana art. 18 ustawy przyznaje KRDP prawo do wydawania decyzji administracyjnych o wpisie do rejestru, o odmowie dokonania wpisu do rejestru oraz o skreśleniu z rejestru. Wymienione decyzje – analogicznie do obecnie wydawanych przez KRDP decyzji o wpisie bądź skreśleniu z listy doradców podatkowych – będą podpisywane przez przewodniczącego posiedzenia, na którym zostały podjęte, i będzie miał do nich odpowiednie zastosowanie art. 127 § 3 ustawy – Kodeks postępowania administracyjnego. Decyzje w tym przedmiocie będą przekazywane do wiadomości Ministrowi Finansów.

Zaproponowana zmiana art. 19 ustawy stanowi, iż opłata za wpis w rejestrze osób prawnych uprawnionych do wykonywania doradztwa podatkowego stanowić będzie dochód Krajowej Izby Doradców Podatkowych (KIDP). Powyższe wynika z przewidzianych niniejszym projektem ustawy propozycji przeniesienia rejestru do Krajowej Rady Doradców Podatkowych, a co z tym się wiąże również przekazania KRDP prawa do wydawania decyzji w sprawach wpisu do rejestru i dokonywania publikacji w tym zakresie na stronie internetowej KRDP.

10) Art. 1 pkt 10 projektu wprowadza zmiany w art. 20 ustawy.

Zaproponowana zmiana art. 20 ust. 1 ustawy dotyczy określenia zakresu tematycznego egzaminu na doradcę podatkowego. Zaprojektowane zmiany mają charakter uściślający

(np. wskazano, iż znajomość postępowania administracyjnego oznacza znajomość wszystkich uregulowań regulujących postępowanie administracyjne zarówno przed organami administracji publicznej, jak i sądami administracyjnymi, natomiast wymóg znajomości prawa celnego wiąże się z koniecznością posiadania wiedzy zarówno z krajowego, jak też międzynarodowego i wspólnotowego prawa celnego), porządkujący (ujęcie w jednym punkcie przepisów z zakresu doradztwa podatkowego i zasad etyki zawodowej), wyodrębniono również w oddzielnym punkcie zagadnienia materialnego prawa podatkowego ze względu na ich znaczenie w wykonywaniu zawodu doradcy podatkowego.

Jednocześnie zmieniono treść art. 20 ust. 5 ustawy, projektując regulację, zgodnie z którą przepisy art. 20 ust. 2 i 3 ustawy stosuje się odpowiednio do funkcjonariusza celnego w służbie stałej, posiadającego ośmioletni staż służby w organach celnych. Zakres egzaminu na doradcę podatkowego dla ww. funkcjonariuszy celnych zostanie ustalony po zasięgnięciu opinii ministra właściwego do spraw finansów publicznych, z uwzględnieniem zakresu egzaminu wymaganego do uzyskania stanowiska funkcjonariusza celnego w służbie stałej.

11) Art. 1 pkt 11 projektu ustawy wprowadza zmiany w art. 22 ustawy.

Zaprojektowaną zmianą zaproponowano wprowadzenie nowego brzmienia art. 22 ustawy o doradztwie podatkowym, co ma na celu usprawnienie działania Państwowej Komisji Egzaminacyjnej do Spraw Doradztwa Podatkowego przez doprecyzowanie zasad jej funkcjonowania.

Niezależnie od zmian merytorycznych w treści art. 22 ustawy, zaproponowano również zmiany redakcyjne przepisu, zmieniając kolejność poszczególnych ustępów. Zaprojektowane niniejszą ustawą brzmienie art. 22 jest bardziej spójne, zarówno z punktu widzenia chronologii, jak i logiki regulowanych zagadnień.

W niniejszym projekcie ustawy proponuje się rozszerzenie składu Komisji Egzaminacyjnej do 60 członków (art. 22 ust. 2 ustawy), co związane jest ze zwiększeniem liczby sędziów powoływanych do składu Komisji, którzy delegowani będą nie tylko jak dotychczas z Naczelnego Sądu Administracyjnego, ale również spośród wojewódzkich sądów administracyjnych (art. 22 ust. 3 pkt 2 ustawy). Jednocześnie, mając na względzie, iż obowiązujące przepisy przewidują możliwość z urzędu odwołania członka Komisji Egzaminacyjnej w przypadku jego prawomocnego skazania za popełnione przestępstwo, co w niniejszym projekcie ustawy proponuje się zastąpić prawomocnym skazaniem za umyślnie popełnione przestępstwo lub przestępstwo skarbowe ścigane z oskarżenia

publicznego (zmiana brzmienia art. 22 ust. 7 pkt 2 lit. a ustawy) konsekwentnie wprowadzono wymóg stanowiący, iż członkowie Komisji Egzaminacyjnej powoływani są spośród osób, które nie były prawomocnie skazane za umyślnie popełnione przestępstwo lub przestępstwo skarbowe ścigane z oskarżenia publicznego (art. 22 ust. 2 ustawy).

W art. 22 ust. 3 pkt 1 ustawy wskazano jednoznacznie, iż w skład Komisji Egzaminacyjnej wchodzi przedstawiciele Ministra Finansów będący pracownikami (a nie jak dotychczas powoływani spośród pracowników) Ministerstwa Finansów, organów podatkowych lub organów kontroli skarbowej. Jednocześnie zastrzeżono, iż pracownicy zatrudnieni w ww. podmiotach powinni posiadać co najmniej pięcioletnie doświadczenie w zakresie tworzenia lub stosowania przepisów prawa w co najmniej jednej z dziedzin objętych zakresem tematycznym egzaminu na doradcę podatkowego. Ponadto zaproponowano wprowadzenie zapisu uściślającego kwestie powoływania przez Ministra Finansów pracowników naukowych lub naukowo-dydaktycznych do składu Komisji Egzaminacyjnej. Wskazano bowiem, iż Komisja Egzaminacyjna składa się z dziesięciu pracowników naukowych lub naukowo-dydaktycznych posiadających wiedzę i doświadczenie w co najmniej jednej z dziedzin objętych zakresem tematycznym egzaminu, powoływanych po zasięgnięciu opinii placówki naukowej lub wyższej uczelni (art. 22 ust. 3 pkt 3 ustawy). W niniejszym projekcie przewidziano również zasadę, iż do składu Komisji Egzaminacyjnej powoływani są członkowie Krajowej Izby Doradców Podatkowych, a nie jak było dotychczas Krajowej Rady Doradców Podatkowych, przy jednoczesnym wprowadzeniu zasady delegowania tych osób przez Krajową Radę Doradców Podatkowych – organ ustawowo uprawniony do reprezentowania doradców podatkowych (art. 22 ust. 3 pkt 4 ustawy).

Ponadto zaproponowano wprowadzenie zasady powoływania przez Ministra Finansów Sekretarza Komisji Egzaminacyjnej (art. 22 ust. 4 ustawy), co pozwoli na usprawnienie jej organizacji. Według zaprojektowanego unormowania Sekretarz Komisji Egzaminacyjnej powoływany będzie spośród członków Komisji będących pracownikami Ministerstwa Finansów.

Dodatkowo zaproponowano wprowadzenie w art. 22 ust. 5 regulacji wskazującej, iż nie stanowi przeszkody do powołania Komisji Egzaminacyjnej m.in. nieoddelegowanie sędziów i członków Krajowej Izby Doradców Podatkowych do pracy w Komisji Egzaminacyjnej przez organy, o których mowa w ust. 3 pkt 2 i 4 ustawy. Nieoddelegowanie sędziów i członków Krajowej Izby Doradców Podatkowych do pracy w Komisji przez organy delegujące, na które Minister Finansów nie ma żadnego wpływu, nie może hamować prac całej Komisji, gdyż może być to poczytane za nieuzasadnione ograniczanie dostępu do zawodu doradcy

podatkowego. W przypadku pracowników naukowych i naukowo-dydaktycznych niewydanie przez placówki naukowe i wyższe uczelnie opinii, o której mowa w art. 22 ust. 3 pkt 3, nie będzie stanowić przeszkody do powołania Komisji.

W treści art. 22 ust. 7 ustawy rozszerzono istniejący już katalog przesłanek uzasadniających dokonanie z urzędu przez ministra właściwego do spraw finansów publicznych odwołania członka Komisji Egzaminacyjnej, w tym Przewodniczącego i Sekretarza Komisji. Zaproponowane brzmienie art. 22 ust. 7 pkt 2 lit. a ustawy zastępuje dotychczasową przesłankę odwołania członka Komisji Egzaminacyjnej jaką stanowiło prawomocne skazanie za popełnione przestępstwo, przesłanką prawomocnego skazania za umyślnie popełnione przestępstwo lub przestępstwo skarbowe ścigane z oskarżenia publicznego, które to rozwiązanie występuje w wielu innych ustawach regulujących funkcjonowanie analogicznych komisji egzaminacyjnych.

Zaprojektowane niniejszą ustawą w art. 22 ust. 7 pkt 2 lit. b i c ustawy rozszerzenie katalogu przesłanek, po spełnieniu których Minister Finansów odwołuje z urzędu członka Państwowej Komisji Egzaminacyjnej do Spraw Doradztwa Podatkowego dotyczy przypadków zarówno związanych z przyczynami losowymi, takimi jak choroba, która trwale uniemożliwia sprawowanie funkcji członka Komisji, jak i utraty warunków określonych w art. 22 ust. 3 ustawy, stanowiących podstawę powołania na członka Komisji. Jednocześnie, w celu uniknięcia ewentualnych wątpliwości oraz zapewnienia członkom Komisji niezależności, podkreślono, że w przypadku sędziów i doradców podatkowych za utratę powyższych warunków nie uważa się cofnięcia delegacji.

Dotychczasowe uregulowanie art. 22 ustawy powodowało pewną niekonsekwencję w odniesieniu do postanowień dotyczących enumeratywnego wskazania kategorii osób, które wchodzi w skład Komisji Egzaminacyjnej (dotychczasowy art. 22 ust. 6, obecnie art. 22 ust. 3 ustawy). Z jednej bowiem strony, ustawodawca wskazał zamknięty katalog podmiotów, których przedstawiciele wchodzi w skład Komisji Egzaminacyjnej, z drugiej zaś strony – nie wprowadzono przepisów, które pozwalałyby na odwołanie ze składu Komisji członka, który utracił przymioty kwalifikujące go do tej kategorii podmiotów, z ramienia której był uprawniony do wykonywania funkcji członka Państwowej Komisji Egzaminacyjnej do Spraw Doradztwa Podatkowego. W rezultacie powyższego powstawała sytuacja polegająca na tym, że dla uzyskania statusu członka Komisji wymagane jest posiadanie określonych cech, ale jednocześnie ich utrata w toku trwania kadencji Komisji przez któregoś z jej członków nie ma wpływu na jego dalsze pozostawanie w składzie Komisji.

Należy przyjąć, iż od każdego z członków Komisji wymaga się, aby w sposób rzetelny i odpowiedzialny sprawował swoją funkcję, co przemawia za wprowadzeniem przepisu umożliwiającego dokonanie przez Ministra Finansów odwołania członka Komisji w przypadku niewykonywania lub nienależytego wykonywania przez tę osobę obowiązków wynikających z pełnienia powierzonej mu funkcji (art. 22 ust. 7 pkt 2 lit. d ustawy). Jednocześnie zastrzeżono, iż odwołanie członka Komisji będącego sędzią – w wymienionych powyżej okolicznościach – następuje za zgodą Prezesa NSA, natomiast członka Komisji będącego doradcą podatkowym – za zgodą KRDP.

Ponadto w art. 22 ust. 8 ustawy zaproponowano przyznanie Ministrowi Finansów możliwości odwołania członka Komisji Egzaminacyjnej będącego doradcą podatkowym na uzasadniony wniosek KRDP, w szczególności w przypadku orzeczenia kary dyscyplinarnej wobec takiej osoby. Doradcy podatkowi podlegają odpowiedzialności dyscyplinarnej i w przypadku wymierzenia kary w tego rodzaju postępowaniu zachodzi uzasadniona obawa, że osoba taka, np. ze względu na brak poszanowania zasad etyki zawodowej i nieprzestrzeganie obowiązków nałożonych prawem na przedstawicieli zawodu doradcy podatkowego, traci predyspozycje do posiadania statusu członka Państwowej Komisji Egzaminacyjnej. Jednocześnie jednak, w celu zapewnienia niezależności Komisji, odwołanie takiego członka Komisji poddane zostanie ocenie Ministra Finansów, który ma jedynie możliwość, a nie obowiązek, dokonania odwołania takiej osoby na uzasadniony wniosek KRDP. Minister Finansów nie może być bowiem związany stanowiskiem KRDP i powinien mieć zapewnioną możliwość oceny zasadności złożonego w tej sprawie wniosku.

Ponadto w art. 22 ust. 9 ustawy zaprojektowano zapis stanowiący o wygaśnięciu z mocy prawa członkostwa w Komisji Egzaminacyjnej w przypadku śmierci jej członka.

W konsekwencji w art. 22 ust. 10 ustawy wskazano, iż kadencja osoby powołanej w miejsce członka Komisji, którego członkostwo ustało wskutek nie tylko odwołania, ale i śmierci, kończy się wraz z upływem kadencji Komisji.

Jednocześnie zaproponowano wprowadzenie niniejszym projektem w art. 22 ust. 11 ustawy regulacji określającej przypadki, w których pomimo, iż skład Komisji nie jest pełny, tzn. nie obejmuje 60 członków, o których mowa w art. 22 ust. 2 ustawy, prace Komisji Egzaminacyjnej nie są wstrzymywane. Zatem niestawiennictwo członka Komisji na posiedzeniu Komisji i odwołanie członka Komisji bądź też wygaśnięcie członkostwa w Komisji nie wstrzymuje prac Komisji. Wprowadzona regulacja ma na celu uniknięcie ewentualnych wątpliwości co do możliwości funkcjonowania Komisji Egzaminacyjnej w sytuacji, gdy niepełny skład Komisji jest niezależny od woli Ministra Finansów.

Z zaproponowanymi zmianami dotyczącymi zasad powoływania i odwoływania członków Komisji Egzaminacyjnej związana jest regulacja art. 7 projektu ustawy.

12) Art. 1 pkt 12 projektu ustawy wprowadza zmiany w art. 23 ustawy.

Zaproponowana zmiana brzmienia art. 23 ustawy wskazuje, iż do zadań Przewodniczącego, który kieruje pracami Komisji, należy w szczególności wyznaczanie składów egzaminacyjnych spośród członków Komisji oraz wyznaczanie przewodniczących tych składów. Zaproponowano jednocześnie przeniesienie do uregulowań ustawy istniejącego dotychczas w akcie wykonawczym zapisu, zgodnie z którym osoby będące członkami składu egzaminacyjnego wybierają ze swego grona sekretarza składu egzaminacyjnego.

W proponowanej regulacji w art. 23 ust. 2 ustawy zaprojektowano katalog zadań wykonywanych przez Sekretarza Komisji Egzaminacyjnej, do których należeć będą sprawy z zakresu organizacji egzaminu, w tym sprawy finansowe związane z funkcjonowaniem Komisji Egzaminacyjnej, a co z tym się wiąże także nadzór nad obsługą administracyjno-biurową Komisji Egzaminacyjnej sprawowany w imieniu ministra właściwego do spraw finansów publicznych.

Ze względu na stały charakter powyższych zadań realizowanych przez Sekretarza Komisji, związanych z jej bieżącym funkcjonowaniem, zastrzeżono również dla osoby pełniącej tę funkcję – podobnie jak dla Przewodniczącego – wynagrodzenie (art. 23 ust. 3 ustawy).

13) Art. 1 pkt 13 projektu wprowadza zmiany w art. 26 ustawy.

Zaprojektowanym przepisem zaproponowano zmianę zawartą w art. 26 ustawy delegacji ustawowej dla wydania przez Ministra Finansów rozporządzenia, w którym zostanie określony regulamin działania Komisji Egzaminacyjnej, regulamin przeprowadzenia egzaminu na doradcę podatkowego, a także m.in. termin składania wniosku o dopuszczenie do egzaminu, termin i sposób wnoszenia opłaty egzaminacyjnej oraz tryb dokonywania zwrotu opłaty, wysokość wynagrodzeń Przewodniczącego i Sekretarza Komisji Egzaminacyjnej, sposób ustalania i wysokość wynagrodzeń członków Komisji Egzaminacyjnej za udział w posiedzeniach Komisji, przeprowadzanie egzaminów oraz przygotowanie projektów pytań i zadań egzaminacyjnych, jak również szczegółowe zadania Komisji, Przewodniczącego Komisji, Sekretarza Komisji, przewodniczących i sekretarzy składów egzaminacyjnych. Ponadto, zgodnie z zaprojektowaną delegacją, rozporządzenie

określać będzie szczegółowe warunki i tryb przysługującego członkom Komisji Egzaminacyjnej zwrotu kosztów podróży i noclegów, poniesionych w związku z udziałem w pracach Komisji. Zmiana brzmienia art. 26 ustawy ma na celu uszczegółowienie zakresu spraw, których uregulowanie, w drodze rozporządzenia, zostało powierzone Ministrowi Finansów.

14) Art. 1 pkt 14 projektu ustawy wprowadza zmiany w art. 28 ustawy.

Zaproponowana zmiana art. 28 ustawy wskazuje, iż wymienione w tym uregulowaniu kategorie zatrudnienia nie wyczerpują wszystkich kategorii zatrudnienia w jakich może pozostawać doradca podatkowy wykonujący ten zawód. Powyższe rozwiązanie stanowi rezultat zmian zaprojektowanych w art. 1 pkt 15 projektu umożliwiających doradcom podatkowym prowadzenie różnego rodzaju działalności, stosownie do wymagań dyrektywy usługowej (działalność wielodyscyplinarna).

15) Art. 1 pkt 15 projektu ustawy wprowadza zmiany w art. 31 ustawy.

Zaproponowana zmiana art. 31 ustawy wynika z wprowadzonego w art. 25 ust. 1 dyrektywy usługowej nakazu zapewnienia, że na usługodawców nie nakłada się wymogów, które zobowiązują ich do prowadzenia wyłącznie danej działalności. Dotychczasowy zakres działalności, do której wykonywania uprawniony jest doradca podatkowy, poddano analizie pod kątem zgodności z postanowieniami ww. dyrektywy.

Dostosowując uregulowanie art. 31 ustawy do postanowień dyrektywy usługowej generalnie w projekcie dopuszczono możliwość prowadzenia działalności gospodarczej przez doradcę podatkowego, z zastrzeżeniem, iż wykonywanie tej działalności nie może stać w sprzeczności z zasadami etyki zawodowej doradcy podatkowego, które – jak jest to w przypadku zawodów zaufania publicznego – wyznaczają pewne ramy wykonywania zawodu. Stosownie do wymagań art. 25 ust. 2 dyrektywy usługowej, wprowadzono również zastrzeżenie umożliwiające doradcom podatkowym prowadzenie jedynie takiego rodzaju działalności gospodarczej, która nie powoduje konfliktu interesów i niezgodności między poszczególnymi rodzajami prowadzonej przez niego działalności, a także nie narusza niezależności i bezstronności doradcy podatkowego, jak też nie pozostaje w sprzeczności z zasadami etyki zawodowej.

Zaprojektowanym przepisem art. 31 ust. 2 zobowiązano doradcę podatkowego do pisemnego zawiadomienia Krajowej Rady Doradców Podatkowych o rozpoczęciu prowadzenia działalności gospodarczej wykraczającej poza zakres czynności określonych w art. 2 ustawy, w którym to zawiadomieniu doradca podatkowy powinien wskazać rodzaje prowadzonej działalności. Zaproponowano również zobowiązanie doradcy podatkowego do zawiadomiania o wszelkich zmianach dotyczących zakresu prowadzonej przez niego działalności gospodarczej w terminie 30 dni odpowiednio od dnia rozpoczęcia jej prowadzenia lub zaistnienia zmian.

Powyższe rozwiązanie ma na celu umożliwienie sprawowania przez samorząd zawodowy kontroli w zakresie prowadzonej przez doradcę podatkowego działalności gospodarczej, gdyż wykonywanie przez doradcę podatkowego czynności doradztwa podatkowego z naruszeniem wskazanych wyżej wymogów będzie podlegało odpowiedzialności dyscyplinarnej. Aby możliwe było sprawowanie kontroli niezbędne jest posiadanie przez samorząd zawodowy informacji o podjęciu przez doradcę podatkowego prowadzenia działalności gospodarczej, a także o jej rodzaju.

Zmiana związana jest z regulacją art. 1 pkt 5 lit. a, pkt 25 i 27 projektu.

16) Art. 1 pkt 16 projektu wprowadza zmiany w art. 33 ustawy.

Zaproponowana zmiana art. 33 ustawy stanowi konsekwencję zmian zaprojektowanych w art. 1 pkt 1 projektu odnoszących się do czynności doradztwa podatkowego z zakresu obowiązków celnych. Jednocześnie uznano, iż obowiązujące obecnie w art. 33 ograniczenia w wykonywaniu zawodu doradcy podatkowego są zbyt daleko idące i mogą zostać poczytane za nazbyt ograniczające konstytucyjną wolność wyboru i wykonywania zawodu. Do zapewnienia bezstronności i obiektywizmu przy wykonywaniu zawodu doradcy podatkowego wystarczające jest wprowadzenie ograniczenia zakazującego doradcy podatkowemu nie w ogóle wykonywania zawodu, ale jedynie prowadzenia spraw podatnika, płatnika i inkasenta w sytuacji, gdy małżonek tego doradcy podatkowego zatrudniony jest w organie podatkowym, organie celnym, organie kontroli skarbowej lub w Ministerstwie Finansów na stanowisku, na którym wykonuje obowiązki w zakresie przygotowywania rozstrzygnięć w sprawach związanych z ustalaniem lub określaniem zobowiązań podatkowych lub celnych lub poborem podatków lub ceł od tych podatników, płatników i inkasentów.

17) Art. 1 pkt 17 projektu wprowadza zmiany w art. 37 ustawy.

Zaproponowana zmiana art. 37 ustawy polega na dodaniu ust. 1a wskazującego – w sposób analogiczny jak w ustawie z dnia 26 maja 1982 r. – Prawo o adwokaturze (art. 6 ust. 2 ustawy) i ustawie z dnia 6 lipca 1982 r. o radcach prawnych (art. 3 ust. 4 ustawy) – iż obowiązek zachowania tajemnicy zawodowej doradcy podatkowego nie jest ograniczony w czasie.

18) Art. 1 pkt 18 projektu wprowadza art. 37a do ustawy.

Zaproponowana zmiana polegająca na dodaniu art. 37a wprowadza immunitet materialny doradcy podatkowego. Zaprojektowane rozwiązanie jest analogiczne do istniejących obecnie tego typu rozwiązań w zawodach radcy prawnego, adwokata i rzecznika patentowego. Z przedstawicielami tych zawodów doradcy podatkowi – na mocy uregulowań przewidzianych w projekcie ustawy o świadczeniu usług na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej – będą mogli tworzyć tzw. spółki multidyscyplinarne. Zgodnie z zaprojektowanym uregulowaniem doradca podatkowy przy wykonywaniu czynności zawodowych korzystać będzie z wolności słowa i pisma w granicach określonych przepisami prawa i rzeczową potrzebą. Jednocześnie jednak nadużycie tej wolności stanowiące ściganą z oskarżenia prywatnego zniewagę lub zniesławienie strony lub jej pełnomocnika, świadka, biegłego albo tłumacza podlegać będzie wyłącznie odpowiedzialności dyscyplinarnej. Wprowadzenie ochrony wykonywania zawodu w postaci immunitetu materialnego jest rozwiązaniem typowym i charakterystycznym dla ustaw regulujących zasady wykonywania zawodów zaufania publicznego, uprawnionych do występowania w charakterze profesjonalnych pełnomocników przed sądami powszechnymi. Obecnie immunitet materialny przysługuje adwokatom i radcom prawnym będącym podmiotami uprawnionymi do wykonywania doradztwa podatkowego, ale nie przysługuje on doradcy podatkowemu wykonującemu tego samego rodzaju czynności. Zasadne jest zatem zrównanie praw doradców podatkowych z przedstawicielami innych zawodów, którzy występują w roli profesjonalnego pełnomocnika procesowego w zakresie wykonywanych przez nich czynności doradztwa podatkowego. Zaprojektowane rozwiązanie przyznaje doradcy podatkowemu immunitet materialny jedynie w odniesieniu do zakresu wykonywanych przez niego czynności zawodowych.

19) Art. 1 pkt 19 projektu wprowadza zmiany w art. 38 ustawy.

Zaproponowana zmiana art. 38 ustawy wynika z nałożonego przez art. 24 dyrektywy usługowej obowiązku zniesienia całkowitego zakazu reklamowania świadczonych usług, istniejącego obecnie w stosunku do doradców podatkowych oraz osób prawnych uprawnionych do wykonywania doradztwa podatkowego. Dotychczasowe unormowanie art. 38 ust. 1 ustawy stwierdzało, iż „doradca podatkowy nie może reklamować świadczonych przez siebie usług” i było sprzeczne z ww. regulacją dyrektywy.

Stąd też, zaproponowano uchylenie ust. 1 w art. 38 ustawy, co oznacza likwidację obecnie obowiązującego całkowitego zakazu reklamowania przez doradcę podatkowego świadczonych przez siebie usług. Jednocześnie, w związku z faktem, iż na podstawie dotychczasowego art. 38 ust. 3 ustawy zakaz reklamy istniejący w art. 38 ust. 1 miał zastosowanie również do podmiotów określonych w art. 4 ust. 1 ustawy zauważyć należy, iż zaprojektowana zmiana znosi całkowity zakaz reklamowania usług doradztwa podatkowego również przez podmioty określone w art. 4 ust. 1 ustawy.

Uwzględniając jednakże fakt, iż zawód doradcy podatkowego jest zawodem zaufania publicznego należy wskazać, iż niezbędne jest zapewnienie przede wszystkim godności i niezależności w wykonywaniu usług doradztwa podatkowego zarówno przez doradców podatkowych, jak też osoby prawne wykonujące doradztwo podatkowe. Ponieważ zasadnicze znaczenie odgrywają w tej kwestii zasady etyki zawodowej, zaproponowano w treści zaprojektowanego art. 38 ust. 3 ustawy, aby przewidziane w zasadach etyki zawodowej zasady i sposób prowadzenia reklamy usług doradztwa podatkowego miały odpowiednie zastosowanie do podmiotów, o których mowa w art. 4 ust. 1 ustawy.

Rozciągnięcie obowiązku przestrzegania zasad i sposobu prowadzenia reklamy określonych w zasadach etyki zawodowej również na podmioty uprawnione do wykonywania doradztwa podatkowego wymienione w art. 4 ust. 1 ustawy, wynika z konieczności zapewnienia równości między wszystkimi podmiotami zajmującymi się taką samą działalnością.

Zmiana w tym zakresie związana jest zatem również ze zmianą zaprojektowaną w art. 1 pkt 25 projektu ustawy, w rezultacie której w zasadach etyki zawodowej zostaną określone zasady i sposób prowadzenia reklamy usług doradztwa podatkowego. Na skutek zmian zaprojektowanych w art. 1 pkt 27 projektu, za wykonywanie doradztwa podatkowego z naruszeniem zasad i sposobu prowadzenia reklamy usług doradztwa podatkowego określonych w zasadach etyki zawodowej doradcy podatkowi (w tym również doradcy podatkowi wchodzący w skład zarządu podmiotów, o których mowa w art. 4 ust. 1 pkt 3

ustawy) będą ponosili odpowiedzialność dyscyplinarną. Zaproponowane uregulowanie ma na celu zrównanie zasad obowiązujących.

Ze zmianą tą związana jest zmiana zaproponowana w art. 1 pkt 8 projektu.

20) Art. 1 pkt 20 projektu wprowadza zmiany w art. 41 ustawy.

Zaprojektowana zmiana art. 41 ustawy stanowi konsekwencję zmian w art. 1 pkt 1 projektu związanych z rozszerzeniem katalogu czynności doradztwa podatkowego. Zasadne jest wprowadzenie zmian w zakresie występowania przez doradcę podatkowego w charakterze pełnomocnika przed organami administracji publicznej i sądami administracyjnymi.

Zaprojektowany przepis art. 41 ustawy ma na celu dopuszczenie doradcy podatkowego do prowadzenia w charakterze pełnomocnika spraw z zakresu obowiązków podatkowych i celnych przed organami administracji publicznej, a także na późniejszym etapie – przed sądami administracyjnymi w zakresie sądowej kontroli decyzji, postanowień i innych aktów administracyjnych. Takie rozwiązanie służy ochronie interesów podmiotów korzystających z usług doradców podatkowych.

Rozszerzenie pełnomocnictwa procesowego także o sprawy z zakresu egzekucji administracyjnej związanej z obowiązkami podatkowymi i celnymi, jest konsekwencją zmiany uprawnień doradców podatkowych. Zatem, w celu zapewnienia analogicznego zakresu pełnomocnictwa procesowego doradcy podatkowego na etapie postępowania przed organami administracji publicznej i sądami administracyjnymi, rozszerzono katalog spraw, w których pełnomocnikiem może być doradca podatkowy, zarówno w art. 41 ust. 1 jak i ust. 2 ustawy.

Dodatkowo, zmiana zaproponowana w art. 41 ust. 2 ustawy ma na celu jednoznaczne wskazanie, iż doradca podatkowy może występować w charakterze pełnomocnika w przypadku sądowej kontroli innych niż decyzja aktów administracyjnych (np. postanowień, interpretacji indywidualnych). Jest to zmiana o charakterze uściślającym.

Niezależnie od powyższych zmian, w dodanym art. 41 ust. 5 ustawy przyznano doradcom podatkowym prawo do udzielenia dalszego pełnomocnictwa (substytucji) innemu doradcy podatkowemu, a także adwokatowi i radcy prawnemu, jako podmiotom uprawnionym do zawodowego wykonywania doradztwa podatkowego. Propozycja art. 41 ust. 5 pozwala na sprawniejszą obsługę podmiotów korzystających z usług doradcy podatkowego,

a jednocześnie zapewnia profesjonalne prowadzenie spraw, a tym samym rzetelną ochronę praw klienta. Należy też wskazać, iż tego rodzaju rozwiązanie polegające na możliwości udzielenia substytucji jest przyjęte również w innych zawodach zaufania publicznego, takich jak zawód adwokata czy radcy prawnego. Ponadto zaproponowana zmiana jest również związana z rozwiązaniem przewidzianym w projekcie ustawy o świadczeniu usług na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, przewidującym umożliwienie tworzenia tzw. spółek multidyscyplinarnych, których funkcjonowanie sprzyja stosowaniu tego rodzaju pełnomocnictw. Dopuszczenie możliwości wspólnego wykonywania zawodu doradcy podatkowego, adwokata i radcy prawnego przewidziane w ww. projekcie ustawy, jak również upoważnienie adwokatów i radców prawnych do wykonywania czynności doradztwa podatkowego przemawia za wprowadzeniem prawa udzielania substytucji, w kształcie zaproponowanym w zaprojektowanym art. 41 ust. 5 ustawy o doradztwie podatkowym.

21) Art. 1 pkt 21 projektu wprowadza zmiany w art. 41a ust. 2 ustawy.

Zaprojektowana zmiana art. 41a ust. 2 ustawy dotyczy zakresu przedmiotowego delegacji ustawowej i stanowi konsekwencję rozszerzenia art. 1 pkt 1 projektu katalogu spraw, w których doradca podatkowy może być pełnomocnikiem w postępowaniu sądowo-administracyjnym.

22) Art. 1 pkt 22 projektu wprowadza zmiany w art. 43 ust. 1 ustawy.

Zaproponowana zmiana art. 43 ust. 1 ustawy wynika ze zmian zaprojektowanych w art. 1 pkt 15 projektu. Wobec faktu, iż zaproponowano generalnie dopuszczenie możliwości prowadzenia przez doradcę podatkowego wykonującego zawód działalności gospodarczej innej, niż związana z czynnościami doradztwa podatkowego, nie ma potrzeby wskazywania, iż w razie wyrządzenia szkody przy wykonywaniu tej działalności doradca podatkowy oraz osoby, z których pomocą działalność tę wykonuje, lub którym powierza jej wykonywanie, ponoszą odpowiedzialność za szkodę na zasadach określonych w Kodeksie cywilnym. Odpowiedzialność ta wynika bowiem z uregulowań Kodeksu cywilnego.

23) Art. 1 pkt 23 projektu wprowadza art. 44a i 44b ustawy.

Zaprojektowana zmiana polega na dodaniu art. 44a ustawy, stanowiącego element implementacji postanowień art. 23 dyrektywy usługowej, dopuszczającego możliwość

nałożenia na usługodawcę obowiązku ubezpieczenia od odpowiedzialności cywilnej za szkody wyrządzone w związku z wykonywaną działalnością, przy jednoczesnym zapewnieniu istnienia mechanizmu porównywania ubezpieczeń. Dyrektywa stanowi, iż w przypadku gdy usługodawca rozpoczyna prowadzenie przedsiębiorstwa na terytorium państw członkowskich, nie mogą one wymagać od usługodawcy ubezpieczenia od odpowiedzialności zawodowej, jeżeli jest on objęty ubezpieczeniem, które jest równoważne lub zasadniczo porównywalne w odniesieniu do celu oraz w odniesieniu do ochrony ubezpieczeniowej w innym państwie członkowskim, w którym usługodawca już prowadzi przedsiębiorstwo. Jeżeli równoważność jest jedynie częściowa, to państwa członkowskie mogą wymagać dodatkowego ubezpieczenia, aby pokryło ono aspekty dotychczas nieuwzględnione.

Stąd też, biorąc pod uwagę, iż doradca podatkowy podlega ustanowionemu ustawą o doradztwie podatkowym obowiązkowi ubezpieczenia od odpowiedzialności cywilnej za szkody wyrządzone w związku z wykonywaniem czynności doradcy podatkowego, proponuje się wprowadzenie w art. 44a ustawy mechanizmu porównywania ubezpieczeń, którymi objęte są osoby wskazane w art. 6 ust. 3 ustawy, którym zostały uznane kwalifikacje do wykonywania zawodu doradcy podatkowego, jak również osoby świadczące usługi transgraniczne, o których mowa w art. 29 ustawy z dnia 18 marca 2008 r. o zasadach uznawania kwalifikacji zawodowych nabytych w państwach członkowskich Unii Europejskiej, korzystający z ubezpieczenia w innym państwie członkowskim. Z przepisu tego wynika, iż od obowiązku ubezpieczenia zwolnieni są doradcy podatkowi, którzy wykażą, że są objęci ubezpieczeniem zgodnie z przepisami państwa członkowskiego, w którym prowadzą przedsiębiorstwo, a warunki i zakres tego ubezpieczenia są równoważne warunkom i zakresowi ubezpieczenia wymaganego przez art. 44 ustawy. Dostosowując przepisy ustawy do postanowień dyrektywy usługowej zaproponowano wprowadzenie również zasady, zgodnie z którą w przypadku gdy równoważność ubezpieczeń jest tylko częściowa, doradca podatkowy i osoby, o których mowa w art. 6 ust. 3 ustawy oraz art. 29 ww. ustawy o uznawaniu kwalifikacji (...), są obowiązani zawrzeć umowę uzupełniającego ubezpieczenia.

Zaproponowana zmiana polegająca na dodaniu art. 44b ustawy związana jest z regulacją art. 1 pkt 6 lit. a projektu. Na skutek zaprojektowanego rozwiązania likwidacja przesłanki skreślenia z listy doradców podatkowych w związku z niedopełnieniem obowiązku ubezpieczenia nie spowoduje zmniejszenia bezpieczeństwa osób korzystających z usług doradców podatkowych, a wręcz przeciwnie – zwiększy poczucie tego bezpieczeństwa z uwagi na zaprojektowane uregulowanie zakazujące doradcom podatkowym oraz innym

podmiotom uprawnionym do wykonywania doradztwa podatkowego wykonywania czynności doradztwa podatkowego w okresie braku ochrony ubezpieczeniowej wynikającej z niedopełnienia obowiązku ubezpieczenia.

Dotychczas decyzja w sprawie skreślenia z listy doradców podatkowych podejmowana była dopiero po przeprowadzeniu przez Krajową Radę Doradców Podatkowych postępowania w tej sprawie (wszczętego na ogół na podstawie wyników przeprowadzonej wcześniej kontroli), podczas gdy zaproponowana regulacja proponuje zakazać wykonywania czynności doradztwa podatkowego w okresie braku ochrony ubezpieczeniowej wynikającej z niedopełnienia obowiązku ubezpieczenia, a więc już z początkiem okresu, w którym brak jest tej ochrony.

24) Art. 1 pkt 24 projektu ustawy wprowadza zmiany w art. 46a ust. 1 ustawy.

Zaprojektowana zmiana stanowi konsekwencję wprowadzenia w art. 44a ustawy mechanizmu porównywania ubezpieczeń, w związku z którym zmieniono brzmienie art. 46a ust. 1 ustawy, umożliwiając Krajowej Radzie Doradców Podatkowych prowadzenie kontroli spełnienia obowiązku również ubezpieczenia uzupełniającego.

25) Art. 1 pkt 25 projektu wprowadza zmiany w art. 51 ust. 1 pkt 8 ustawy.

Zaprojektowana zmiana pkt 8 w art. 51 ust. 1 ustawy polega na określeniu zakresu przedmiotowego zasad etyki zawodowej uchwalanych przez Krajowy Zjazd Doradców Podatkowych, przy czym zaprojektowany w ustawie katalog zagadnień, które mają być objęte zakresem przedmiotowym zasad etyki, nie jest katalogiem zamkniętym. Zaproponowano, aby zasady etyki zawodowej obejmowały w szczególności zasady i sposób prowadzenia reklamy usług doradztwa podatkowego, zasady stałego podnoszenia kwalifikacji przez doradców podatkowych, w szczególności przez osoby podejmujące wykonywanie zawodu doradcy podatkowego po okresie niewykonywania zawodu przekraczającym 5 kolejnych lat, a także zasady oceny prowadzenia działalności gospodarczej, o której mowa w art. 31, z uwzględnieniem zasad ochrony konkurencji.

26) Art. 1 pkt 26 projektu:

–lit. a dodaje pkt 5a w art. 56 ust. 2 ustawy.

Zaprojektowana zmiana art. 56 ust. 2 ustawy polega na uzupełnieniu katalogu zadań Krajowej Rady Doradców Podatkowych o zadanie związane z podejmowaniem decyzji w sprawach wpisu do rejestru, odmowy dokonania wpisu oraz skreślenia z rejestru, co jest rezultatem objętych niniejszym projektem ustawy regulacji art. 1 pkt 7 – 9 projektu.

–lit. b wprowadza zmiany w art. 56 ust. 2 pkt 8 ustawy.

Zaproponowana zmiana art. 56 ust. 2 pkt 8 ustawy polega na wprowadzeniu do katalogu zadań Krajowej Rady Doradców Podatkowych zadania polegającego na prowadzeniu kontroli spełnienia obowiązku zawarcia umowy ubezpieczenia uzupełniającego oraz sporządzania sprawozdań w tym zakresie. Zmiana związana jest ze regulacją art. 1 pkt 23 projektu.

27) Art. 1 pkt 27 projektu wprowadza zmiany w art. 64 ustawy.

Zaproponowana zmiana polega na stworzeniu instrumentu zabezpieczającego dopełnianie przez doradców podatkowych oraz osoby, o których mowa w art. 6 ust. 3 ustawy i art. 29 ustawy z dnia 18 marca 2008 r. o zasadach uznawania kwalifikacji zawodowych nabytych w państwach członkowskich Unii Europejskiej, obowiązku ubezpieczenia.

W związku z powyższym w art. 64 ustawy dodano ust. 1a, w którym *expressis verbis* przewidziano odpowiedzialność dyscyplinarną doradców podatkowych za niedopełnienie takich obowiązków ustawowych, jak zawiadamianie KRDP o wszelkich zmianach danych objętych wpisem na listę doradców podatkowych, a także przekazanie dokumentów związanych z wykonywaniem zawodu w spółkach niemających osobowości prawnej. Ochrona usługobiorców korzystających z usług doradztwa podatkowego uzasadniająca istnienie wymienionych obowiązków, wymaga również wprowadzenia sankcji z tytułu ich naruszenia (art. 64 ust. 1a pkt 1 ustawy).

Ponadto w zaprojektowanym przepisie przewidziano odpowiedzialność dyscyplinarną doradcy podatkowego za wykonywanie czynności doradztwa podatkowego z naruszeniem zasad określonych w art. 31 ustawy (art. 64 ust. 1a pkt 2 ustawy).

Jednocześnie zaprojektowano, na skutek zmian w art. 1 pkt 6 lit. a projektu, zmianę stanowiącą, iż niedopełnienie obowiązku ubezpieczenia będzie stanowiło podstawę odpowiedzialności dyscyplinarnej, a nie jak dotychczas przesłankę obligatoryjnego skreślenia z listy doradców podatkowych (art. 64 ust. 1a pkt 3 ustawy). Rozbudowany katalog kar dyscyplinarnych: począwszy od upomnienia, przez naganą, zawieszenie w prawach

wykonywania zawodu, a skończywszy na pozbawieniu prawa do wykonywania zawodu, pozwoli sądom dyscyplinarnym na wymierzanie kar adekwatnych do stopnia zawinienia i potencjalnej bądź rzeczywistej szkody. Ponadto warto zauważyć, iż w przypadku innych zawodów zaufania publicznego, takich jak np. radcowie prawni i adwokaci, którzy uprawnieni są do wykonywania doradztwa podatkowego, brak ubezpieczenia OC nie jest przesłanką bezwzględnego pozbawienia uprawnień zawodowych, ale właśnie przesłanką pociągnięcia do odpowiedzialności dyscyplinarnej.

Niniejszą nowelizacją zastrzeżono również konsekwentnie, iż wykonywanie doradztwa podatkowego wbrew zakazom określonym w art. 44b ustawy, tj. wykonywanie czynności doradztwa podatkowego w okresie, w którym nie jest to objęte ubezpieczeniem, podlega odpowiedzialności dyscyplinarnej (art. 64 ust. 1a pkt 4 ustawy). Zatem przewidziana w niniejszym projekcie odpowiedzialność dyscyplinarna za niedopełnienie obowiązku ubezpieczenia oznacza, iż karą za niedopełnienie tego obowiązku może być również pozbawienie prawa do wykonywania zawodu doradcy podatkowego (co jest równoznaczne z dotychczasowym skreśleniem z listy doradców podatkowych). Zaprojektowane unormowanie umożliwiające orzeczenie również innego rodzaju kary dyscyplinarnej (upomnienie, nagana, zawieszenie prawa wykonywania zawodu) ma wprowadzić możliwość orzekania o karze adekwatnej do stopnia szkodliwości i zawinienia, czego nie umożliwiają dotychczasowe regulacje, przy czym poziom bezpieczeństwa usługobiorców nie ulegnie zmniejszeniu.

Jednocześnie, w art. 64 ust. 1b ustawy zaproponowano uregulowanie stanowiące wprost o odpowiedzialności dyscyplinarnej doradców podatkowych wchodzących w skład zarządów spółek, o których mowa w art. 4 ust. 1 pkt 3 ustawy, za nieprzestrzeganie obowiązków związanych z zawiadamianiem Krajowej Rady Doradców Podatkowych o wszelkich zmianach danych objętych wnioskiem o wpis do rejestru osób prawnych uprawnionych do wykonywania doradztwa podatkowego, o których mowa w art. 14 ust. 5 ustawy (art. 64 ust. 1b pkt 1 ustawy), za naruszenie zasad i sposobu prowadzenia reklamy usług doradztwa podatkowego (art. 64 ust. 1b pkt 2 ustawy), za niedopełnienie obowiązku zawarcia umowy ubezpieczenia, o którym mowa w art. 44 ust. 3 zdanie 2 ustawy, w zakresie i na warunkach określonych w przepisach wydanych na podstawie art. 46 ustawy (art. 64 ust. 1b pkt 3 ustawy) oraz za wykonywanie czynności doradztwa podatkowego wbrew przepisom art. 44b ustawy w okresie braku ochrony ubezpieczeniowej (art. 64 ust. 1b pkt 4 ustawy).

28) Art. 1 pkt 28 projektu wprowadza zmiany w art. 82 ustawy.

Zaproponowana zmiana polega na uchyleniu dotychczasowego art. 82 ustawy, określającego odpowiedzialność w trybie postępowania w sprawach o wykroczenia za niedopełnienie obowiązku zawiadomienia KRDP o wszelkich zmianach danych objętych wpisem na listę doradców podatkowych oraz obowiązku przekazania KRDP odpisu umowy spółki lub wypisu z rejestru przedsiębiorców, w przypadku wykonywania zawodu w spółce niemającej osobowości prawnej, jak również obowiązku zawiadomienia Ministra Finansów o wszelkich zmianach danych objętych wpisem do rejestru w określonym terminie. Uchylenie wskazanego przepisu wynika z faktu, iż regulowana nim materia – w zakresie w jakim dotyczy przekazywania informacji KRDP – ma charakter wewnątrz korporacyjny i powinna być rozpatrywana przez samorząd zawodowy w ramach postępowania dyscyplinarnego, a nie przez sąd powszechny. Regulacja dotycząca zawiadomienia Ministra Finansów o zmianach danych objętych wpisem do ww. rejestru osób prawnych stała się bezprzedmiotowa w związku z przekazaniem prowadzenia tego rejestru KRDP.

29) Art. 2 projektu wprowadza zmiany w ustawie o postępowaniu egzekucyjnym w administracji.

Zaproponowana zmiana § 3 w art. 111d ustawy o postępowaniu egzekucyjnym w administracji związana jest z regulacją art. 41 ust. 3 ustawy o doradztwie podatkowym, zgodnie z którą doradca podatkowy może sam uwierzytelnić odpis udzielonego mu pełnomocnictwa, co powinno mieć również zastosowanie do postępowania egzekucyjnego związanego z obowiązkami podatkowymi oraz celnymi, w którym pełnomocnikiem podatnika, płatnika i inkasenta może być doradca podatkowy. Stąd też podpisy na pełnomocnictwach do udziału w licytacji udzielonych doradcom podatkowym również nie powinny wymagać poświadczenia.

30) Art. 3 projektu wprowadza zmiany w ustawie – Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi.

Zmiana zaproponowana w art. 175 § 3 pkt 1 ustawy z dnia 30 sierpnia 2002 r. – Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi, zgodnie z którym skarga kasacyjna może być sporządzona przez doradcę podatkowego w sprawach obowiązków podatkowych, rozszerza – jako konsekwencja zmian w art. 41 ust. 1 i 2 ustawy o doradztwie podatkowym (art. 1 pkt 20 projektu) – zakres tych spraw o sprawy obowiązków celnych i egzekucji

administracyjnej związanej z obowiązkami podatkowymi i celnymi. Przewidziany przepisami ustawy o doradztwie podatkowym udział doradcy podatkowego jako pełnomocnika w postępowaniu przed organami administracji publicznej w ww. sprawach, jak również w sądowej kontroli decyzji, postanowień i innych aktów administracyjnych w nich wydanych, musiał znaleźć odzwierciedlenie również w przepisach regulujących bezpośrednio postępowanie sądowe w tym zakresie.

31) Art. 4 projektu.

W wyniku zaprojektowanego niniejszą ustawą przekazania kompetencji do prowadzenia rejestru, zaproponowano uregulowanie nakazujące ministrowi właściwemu do spraw finansów publicznych przekazanie Krajowej Radzie Doradców Podatkowych, trzydziestego dnia od dnia wejścia w życie ustawy, rejestru osób prawnych uprawnionych do wykonywania doradztwa podatkowego wraz z dokumentacją dotyczącą podmiotów wpisanych do rejestru. Przekazanie rejestru oraz stanowiących podstawę dokonania wpisów w rejestrze dokumentów jest niezbędne dla umożliwienia KRDP pełnienia funkcji organu prowadzącego rejestr. W przypadku wniosków, które wpłyną do ministra właściwego do spraw finansów publicznych i nie zostaną rozpatrzone przed dniem przekazania rejestru, a które dotyczą wpisu bądź skreślenia z rejestru oraz zawiadomień o zmianie danych osób prawnych wpisanych do rejestru zgłoszonych do dnia przekazania rejestru, co do których nie ogłoszono komunikatu w Dzienniku Urzędowym Ministra Finansów przed dniem przekazania rejestru, zaproponowano wprowadzenie unormowania zobowiązującego ministra właściwego do spraw finansów publicznych do przekazania Krajowej Radzie Doradców Podatkowych, wraz z ww. rejestrem, również tych wniosków i zawiadomień.

W związku z zaproponowanym w niniejszym projekcie ustawy przeniesieniem kompetencji do prowadzenia rejestru osób prawnych uprawnionych do wykonywania doradztwa podatkowego na rzecz KRDP uregulowano kwestię prowadzenia rejestru w okresie między wejściem w życie niniejszej ustawy a dokonaniem przez Ministra Finansów przekazania KRDP rejestru. Stąd też, w okresie trzydziestu dni od dnia wejścia w życie niniejszej ustawy uprawnienia KRDP określone w art. 14 ust. 1, 5 i 6 oraz art. 16 i 18 ustawy w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą, wykonuje minister właściwy do spraw finansów publicznych. W związku z powyższym, w wymienionym okresie również zawiadomienia o wszelkich zmianach danych określonych w art. 14 ust. 3 pkt 1 – 4 ustawy w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą oraz zmianach umowy spółki lub statutu w zakresie dotyczącym warunków określonych w art. 4 ust. 1 pkt 1 lub 3 ustawy w brzmieniu nadanym niniejszą

ustawą, powinny być przekazywane przez osoby prawne wpisane do rejestru do ministra właściwego do spraw finansów publicznych. Ponadto wskazano, iż Minister Finansów pobiera opłatę za dokonanie wpisu do rejestru od podmiotów, wobec których wydał decyzję administracyjną o wpisie do rejestru. Pobierana przez Ministra Finansów opłata stanowi dochód budżetu państwa. Kwestia pobierania opłaty dotyczy nie tylko decyzji o wpisie do rejestru wydanych w okresie między wejściem w życie nowelizacji a przekazaniem rejestru KRDP, ale również wszelkich innych decyzji w tym przedmiocie wydanych w okresie poprzedzającym. Opłata pobierana będzie przez Ministra Finansów w wysokości i terminie określonych w rozporządzeniu wydanym na podstawie dotychczasowego art. 19 ust. 3 ustawy o doradztwie podatkowym. Zaproponowane rozwiązanie jest zasadne, biorąc pod uwagę, iż prowadząc rejestr i wydając decyzje w przedmiocie wpisu do rejestru, Minister Finansów przeprowadza postępowania administracyjne i dokonuje innych czynności związanych z prowadzeniem rejestru i publikowaniem komunikatów, a przez to ponosi koszty z tym związane.

32) Art. 5 projektu.

W art. 5 projektu uregulowano kwestię nadania numeru wpisu osobom prawnym wpisanym do rejestru przez ministra właściwego do spraw finansów publicznych, tj. przed dniem wejścia w życie ustawy, ze względu na zaprojektowaną w niniejszej ustawie regulację wskazującą, iż elementem wpisu w rejestrze jest również numer wpisu. Zgodnie z zaproponowanym rozwiązaniem podmiotom wpisanym do rejestru osób prawnych uprawnionych do wykonywania doradztwa podatkowego przez ministra właściwego do spraw finansów publicznych, Krajowa Rada Doradców Podatkowych nadaje numer wpisu w rejestrze począwszy od numeru 1, w kolejności odpowiadającej kolejności dokonanych przez ministra właściwego do spraw finansów publicznych wpisów do rejestru. Ze względu na fakt, iż od dnia wejścia w życie ustawy numer wpisu będzie uwidoczony w treści wydawanych przez KRDP decyzji o wpisie, zaprojektowano również unormowanie upoważniające KRDP do wydawania podmiotom wpisanym do rejestru przed dniem wejścia w życie ustawy, na ich wniosek, zaświadczenia o nadanym zainteresowanemu podmiotowi numerze wpisu.

33) Art. 6 projektu.

W konsekwencji zaproponowanej niniejszą ustawą likwidacji przesłanki obligatoryjnego skreślenia z listy doradców podatkowych z powodu zawieszenia wykonywania zawodu na okres przekraczający 5 kolejnych lat, zaprojektowano przepis wskazujący, iż do doradców podatkowych, którzy zawiesili wykonywanie zawodu i nie zostali skreśleni z listy doradców podatkowych przed dniem wejścia w życie projektowanej nowelizacji z przyczyny określonej w art. 10 ust. 1 pkt 2 lit. b ustawy, stosuje się przepisy niniejszej ustawy. Ponadto zapewniono osobom skreślonym z listy doradców podatkowych z przyczyny określonej w art. 10 ust. 1 pkt 2 lit. b ustawy możliwość złożenia do Krajowej Rady Doradców Podatkowych, w terminie trzech miesięcy od dnia wejścia w życie projektowanej nowelizacji, wniosku o ponowny wpis na listę doradców podatkowych. Do uzyskania wymienionego wpisu konieczne będzie spełnienie warunków, o których mowa w art. 6 ust. 1 pkt 2 – 5 ustawy. Zaproponowane w art. 6 projektu rozwiązanie umożliwi ponowne uzyskanie bądź też utrzymanie statusu doradcy podatkowego osobom, które zawiesiły wykonywanie zawodu na okres przekraczający 5 kolejnych lat, co pozwoli uniknąć tak znaczącego zróżnicowania podmiotów, których okres zawieszenia zawodu przekroczył 5 kolejnych lat przed wejściem w życie niniejszej ustawy i po jej wejściu w życie. Z powyższą zmianą związana jest również propozycja zawarta w art. 1 pkt 25 projektu.

Ponadto w art. 6 projektu zaproponowano regulację, zgodnie z którą do osoby skreślonej z listy doradców podatkowych z przyczyny określonej w dotychczasowym art. 10 ust. 1 pkt 2 lit. c ustawy (niedopełnienie obowiązku ubezpieczenia OC) odpowiednie zastosowanie ma dotychczasowy przepis art. 10 ust. 4 ustawy, co pozwoli utrzymać możliwość uzyskania przez te osoby ponownego wpisu na listę doradców podatkowych bez konieczności zdawania egzaminu, lecz przy jednoczesnym upływie określonego okresu czasu.

W związku z koniecznością uregulowania kwestii postępowań w sprawie skreślenia z listy doradców podatkowych z przyczyny określonej w art. 10 ust. 1 pkt 2 lit. c ustawy wszczętych i niezakończonych przez Krajową Radę Doradców Podatkowych przed dniem wejścia w życie projektowanej ustawy, zaproponowano, aby do postępowań tych stosować przepisy niniejszej ustawy.

34) Art. 7 projektu.

W związku z zaprojektowanymi w niniejszej ustawie zmianami w ustawie o doradztwie podatkowym w zakresie funkcjonowania Państwowej Komisji Egzaminacyjnej do Spraw Doradztwa Podatkowego, w tym dotyczącymi warunków powołania poszczególnych

członków w skład Komisji, niezbędne jest skrócenie kadencji funkcjonującej obecnie Komisji Egzaminacyjnej tak, aby zapewnić spełnienie warunków przewidzianych ustawą.

Stąd też, kadencja Komisji Egzaminacyjnej powołanej na podstawie dotychczas obowiązujących przepisów kończy się w dniu wejścia w życie niniejszej ustawy.

Jednocześnie zapewniono możliwość działania Komisji obecnej kadencji do czasu powołania Komisji Egzaminacyjnej na warunkach i w trybie określonych niniejszą ustawą, nie dłużej jednak niż przez okres trzech miesięcy od dnia zakończenia kadencji.

Ponadto zastrzeżono, iż do powoływania i odwoływania członków Komisji Egzaminacyjnej powołanej na podstawie dotychczasowych przepisów stosuje się przepisy ustawy o doradztwie podatkowym w brzmieniu obowiązującym przed dniem wejścia w życie przedmiotowej nowelizacji.

35) Art. 8 projektu.

W art. 8 projektu zaproponowano unormowanie regulujące kwestię postępowań wszczętych w związku z niedopełnieniem obowiązków informacyjnych nałożonych na doradców podatkowych i członków zarządu osób prawnych uprawnionych do wykonywania doradztwa podatkowego, proponując aby do postępowań tych miały zastosowanie przepisy projektowanej ustawy. Oznacza to, że w ww. przypadkach zastosowanie znajdą rozwiązania korzystniejsze od dotychczas obowiązujących.

36) Art. 9 projektu.

Niniejszą ustawą wprowadzono regulację, zgodnie z którą dotychczasowe przepisy wykonawcze wydane na podstawie art. 19 ust. 3 ustawy o doradztwie podatkowym zachowują moc do dnia przekazania Krajowej Radzie Doradców Podatkowych rejestru osób prawnych uprawnionych do wykonywania doradztwa podatkowego. Zachowanie w mocy ww. przepisów wykonawczych ma na celu wskazanie podstaw określenia wysokości i terminu uiszczenia opłaty za wpis do rejestru osób prawnych uprawnionych do wykonywania doradztwa podatkowego, którą będzie pobierał Minister Finansów do czasu przekazania rejestru KRDP.

Dodatkowo zaproponowano unormowanie stanowiące, iż dotychczasowe przepisy wykonawcze wydane na podstawie art. 26 i art. 41a ust. 2 ustawy zachowują moc do czasu wejścia w życie przepisów wykonawczych wydanych na podstawie zaprojektowanych art. 26

i art. 41a ust. 2 ustawy, jednakże nie dłużej niż sześć miesięcy od dnia wejścia w życie niniejszej ustawy. Powyższe rozwiązanie podyktowane jest koniecznością wskazania regulacji, które będą obowiązywać do czasu wejścia w życie nowych przepisów wykonawczych.

37) Art. 10 projektu.

Zaproponowane uregulowanie wskazuje termin wejścia w życie niniejszej ustawy określając, iż wchodzi ona w życie po upływie 30 dni od dnia ogłoszenia.

OCENA SKUTKÓW REGULACJI

I. Podmioty, na które oddziałuje akt normatywny

Projektowana ustawa ma zastosowanie do osób fizycznych będących doradcami podatkowymi, a także do podmiotów zajmujących się świadczeniem usług doradztwa podatkowego.

II. Cel wprowadzenia ustawy

W związku z uchwaleniem dyrektywy 2006/123/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 12 grudnia 2006 r. dotyczącej usług na rynku wewnętrznym zaszła konieczność implementacji jej przepisów do krajowego porządku prawnego.

W związku z powyższym, podstawowym celem nowelizacji ustawy jest – stosownie do wymagań dyrektywy usługowej – ograniczenie barier w podejmowaniu i prowadzeniu działalności usługowej w zakresie doradztwa podatkowego. Ponadto ustawa ma zapewnić poprawę funkcjonowania Państwowej Komisji Egzaminacyjnej do Spraw Doradztwa Podatkowego oraz zmienić niektóre zasady wykonywania zawodu doradcy podatkowego.

III. Konsultacje społeczne

W ramach konsultacji społecznych projekt ustawy został przesłany do opinii:

- Krajowej Radzie Doradców Podatkowych,
- Naczelnej Radzie Adwokackiej,
- Krajowej Izbie Radców Prawnych,
- Krajowej Izbie Biegłych Rewidentów,
- Stowarzyszeniu Biegłych Rewidentów, Księgowych, Doradców Podatkowych, Prawników i Ekonomistów „Libertas”,
- Stowarzyszeniu Księgowych w Polsce,
- Konfederacji Pracodawców Polskich,
- Polskiej Konfederacji Pracodawców Prywatnych „Lewiatan”,
- Business Centre Club,
- Związkowi Rzemiosła Polskiego,

- Komisji Wspólnej Rządu i Samorządu Terytorialnego,
- Ogólnopolskiemu Porozumieniu Związków Zawodowych,
- Niezależnemu Samorządnemu Związkowi Zawodowemu „Solidarność”.

Ponadto, zgodnie z ustawą z dnia 7 lipca 2005 r. o działalności lobbingsowej w procesie stanowienia prawa (Dz.U. Nr 169, poz. 1414 z późn. zm.), projekt ustawy – z chwilą poddania uzgodnieniom zewnętrznym – został zamieszczony na stronie internetowej resortu finansów w Biuletynie Informacji Publicznej Ministerstwa Finansów. Od tego momentu każdy mógł zgłosić zainteresowanie pracami nad projektem ustawy (art. 7 ust. 1 ww. ustawy).

Projekt ustawy został również zaopiniowany przez Radę Legislacyjną, przy czym przeważająca większość uwag znalazła odzwierciedlenie w projekcie ustawy.

W trakcie konsultacji społecznych uwagi zgłosiły następujące podmioty: Krajowa Rada Doradców Podatkowych, Stowarzyszenie Biegłych Rewidentów, Księgowych, Doradców Podatkowych, Prawników i Ekonomistów „Libertas”, Polska Konfederacja Pracodawców Prywatnych „Lewiatan”, Związek Rzemiosła Polskiego.

1. Krajowa Rada Doradców Podatkowych zgłosiła następujące uwagi:

- zaproponowano dodanie pkt 3a w art. 7 ust. 3 ustawy, wprowadzającego obowiązek podawania we wniosku o wpis na listę doradców podatkowych informacji o rodzajach prowadzonej przez doradcę podatkowego działalności gospodarczej.

Uwaga została uwzględniona.

- zaproponowano skreślenie ust. 5 w zaprojektowanym art. 22 ustawy.

Uwaga nie została uwzględniona ze względu na fakt, iż celem zaprojektowanej regulacji jest umożliwienie funkcjonowania Komisji Egzaminacyjnej i zapewnienie organizacji egzaminów na doradcę podatkowego w sytuacji, gdy organy zobowiązane do oddelegowania osób do pełnienia funkcji członków Komisji Egzaminacyjnej nie uczynią tego. Mając na względzie, iż Minister Finansów nie ma żadnego wpływu na fakt oddelegowania powyższych osób, zaniechanie tych organów nie może hamować prac całej Komisji, gdyż może być to poczytane za nieuzasadnione ograniczanie dostępu do zawodu doradcy podatkowego. Wprowadzone rozwiązanie dotyczyć ma jedynie wyjątkowych przypadków, gdy zagrożony – na skutek nieorganizowania przez dłuższy czas egzaminów na doradcę podatkowego – może być dostęp do zawodu doradcy podatkowego.

–zaproponowano skreślenie w art. 22 ust. 11 pkt 1 ustawy słów „lub egzaminie”, w celu uniknięcia wątpliwości dotyczących sprzeczności tego przepisu z projektowanym art. 22 ust. 13, zgodnie z którym Komisja Egzaminacyjna przeprowadza egzaminy w sześciuosobowych składach.

Uwaga została uwzględniona.

–zaproponowano uzupełnienie zaprojektowanej w art. 26 ustawy delegacji ustawowej do wydania rozporządzenia o wskazanie dotyczące objęcia tą delegacją również szczegółowego trybu i sposobu oceny egzaminów na doradcę podatkowego.

Uwaga została uwzględniona.

–zaproponowano zmianę zaprojektowanego art. 31 ustawy polegającą na wprowadzeniu możliwości wykonywania czynności doradztwa podatkowego przez doradcę podatkowego zatrudnionego w podmiotach innych niż wymienione w art. 27 ust. 1 pkt 2 ustawy, jeżeli umowa o pracę gwarantuje doradcy podatkowemu pełną niezależność w wykonywaniu czynności doradztwa podatkowego.

Uwaga nie została uwzględniona z uwagi na fakt, iż – podobnie jak zmiana zaproponowana przez Polską Konfederację Pracodawców Prywatnych „Lewiatan” – zmiana taka wymagałaby wprowadzenia systemowych rozwiązań na gruncie ustawy o doradztwie podatkowym w celu zagwarantowania faktycznej niezależności doradcy podatkowego podczas wykonywania obowiązków zawodowych. Propozycja Krajowej Rady Doradców Podatkowych nie zagwarantuje odpowiedniego stopnia niezależności doradców podatkowych i ochrony dla usługobiorców. Wprowadzenie jednak tak zasadniczej nowelizacji ustawy nie jest przedmiotem obecnych prac legislacyjnych. Brak szczegółowych uregulowań w ustawie gwarantujących doradcom podatkowym niezależność w sporządzanych przez nich opiniach, stanowiłby zagrożenie dla bezpieczeństwa usługobiorców.

–zaproponowano wprowadzenie immunitetu materialnego dla doradców podatkowych.

Uwaga została uwzględniona.

–zaproponowano wykreślenie odwołania do art. 31 w zaprojektowanym art. 43 ustawy.

Uwaga została uwzględniona.

–zaproponowano określenie minimalnego zakresu przedmiotowego zasad etyki zawodowej doradców podatkowych.

Uwaga została uwzględniona.

–zaproponowano zmianę terminu przekazania przez Ministra Finansów rejestru osób prawnych uprawnionych do wykonywania doradztwa podatkowego Krajowej Radzie Doradców Podatkowych tak, aby nie był to trzydziesty dzień od dnia wejścia w życie ustawy, gdyż tak precyzyjny termin może okazać się trudny do zrealizowania.

Uwaga nie została uwzględniona ze względu na fakt, iż wskazanie precyzyjnego terminu na przekazanie wymienionego rejestru jest podyktowane koniecznością przedstawienia jednoznacznej informacji podmiotom wpisanym do rejestru oraz podmiotom zainteresowanym uzyskaniem takiego wpisu. Podmioty te muszą wiedzieć czy m.in. zawiadomienia o zmianie danych, czy też wnioski o wpis do rejestru powinny być kierowane jeszcze do Ministra Finansów czy też już do Krajowej Rady Doradców Podatkowych, której rejestr został przekazany.

2. Stowarzyszenie Biegłych Rewidentów, Księgowych, Doradców Podatkowych, Prawników i Ekonomistów „Libertas” zgłosiło następujące uwagi:

–zaproponowano wprowadzenie uregulowania umożliwiającego zakładanie spółek doradztwa podatkowego także przez inne niż doradcy podatkowi podmioty wymienione w art. 3 ustawy, tj. przez adwokatów, radców prawnych i biegłych rewidentów, będących podmiotami uprawnionymi do wykonywania doradztwa podatkowego.

Uwaga nie została uwzględniona ze względu na fakt, iż ustawa o doradztwie podatkowym w art. 42 przyznaje osobie fizycznej wpisanej na listę doradców podatkowych – ze względu na zakres wiedzy wymagany na egzaminie – także prawo do usługowego prowadzenia ksiąg rachunkowych. Ustawodawca nie przyznaje takich uprawnień ani radcom prawnym, ani adwokatom, a więc kontrolę nad świadczonymi w tym zakresie usługami przez spółki kapitałowe mogą sprawować tylko doradcy podatkowi. Za takim rozwiązaniem przemawiają też ograniczenia dotyczące biegłych rewidentów, którzy zgodnie z niniejszym projektem ustawy, nie są uprawnieni do wykonywania wszystkich czynności doradztwa podatkowego, a więc nie można im przyznać takiej samej roli (nadzorczej) w spółkach kapitałowych, jak doradcom podatkowym. Nie bez znaczenia jest tu również fakt podlegania jedynie przez doradców podatkowych zasadom etyki zawodowej doradców podatkowych, ukształtowanych stosownie do potrzeb tego zawodu.

Niezależnie od powyższego podkreślenia wymaga, iż obowiązujące rozwiązanie dotyczące spółek doradztwa podatkowego zapewnia również możliwość prowadzenia przez doradców podatkowych działalności w ramach tzw. spółek multidyscyplinarnych, gdyż uregulowania ustawy o doradztwie podatkowym wymagają jedynie, aby większość zarządu i większość głosów na zgromadzeniu wspólników posiadali doradcy podatkowi, co nie stoi na przeszkodzie, aby pozostali członkowie zarządu czy wspólnicy reprezentowali inne zawody, w tym również zawody określone w art. 3 ustawy.

–zaproponowano zmianę dotyczącą składu Państwowej Komisji Egzaminacyjnej do Spraw Doradztwa Podatkowego, zgodnie z którą w skład Komisji Minister Finansów miałby powoływać dziesięciu doradców podatkowych delegowanych przez Krajową Izbę Doradców Podatkowych oraz dziesięciu doradców podatkowych spośród kandydatów zgłaszanych przez stowarzyszenia zawodowe zrzeszające doradców podatkowych.

Uwaga nie została uwzględniona ze względu na fakt, iż zgodnie z art. 56 ust. 2 pkt 3 ustawy o doradztwie podatkowym, Krajowa Rada Doradców Podatkowych, jako organ samorządu zawodowego doradców podatkowych, jest jedynym podmiotem uprawnionym do reprezentowania doradców podatkowych, w związku z czym zasadne jest, aby to Krajowa Rada Doradców Podatkowych delegowała wszystkich doradców podatkowych powoływanych w skład Komisji Egzaminacyjnej. Takie rozwiązanie jest też konsekwencją obowiązkowej przynależności doradcy podatkowego do samorządu zawodowego i związanego z tym czynnego i biernego prawa wyborczego do organów reprezentujących ten samorząd.

–zaproponowano zmianę w zakresie przesłanki odwołania członka Komisji Egzaminacyjnej związanej z niewykonywaniem lub nienależytym wykonywaniem obowiązków członka Komisji Egzaminacyjnej, proponując aby odwołanie to nie było uzależnione od zgody Prezesa Naczelnego Sądu Administracyjnego w przypadku sędziów, ani od zgody Krajowej Rady Doradców Podatkowych w odniesieniu do doradców podatkowych, ale aby wiązało się jedynie z koniecznością zasięgnięcia opinii Prezesa NSA i KRDP.

Uwaga nie została uwzględniona ze względu na fakt, iż Państwowa Komisja Egzaminacyjna do Spraw Doradztwa Podatkowego nie jest organem podległym Ministrowi Finansów, w związku z tym projekt ustawy dopuszcza możliwość odwołania niektórych członków

Komisji jedynie w określonych sytuacjach. Jednak nie może być to prawo niczym nieograniczone. Proponowana możliwość odwołania niektórych członków Komisji po zasięgnięciu przez Ministra Finansów jedynie opinii delegujących ich podmiotów nie znajduje zatem uzasadnienia.

–zaproponowano skreślenie albo zmianę brzmienia art. 33 ustawy, polegającą na likwidacji istniejącego obecnie ograniczenia w wykonywaniu zawodu doradcy podatkowego, które zakazuje doradcy podatkowemu wykonywania zawodu, jeżeli jego małżonek jest zatrudniony na stanowisku kierowniczym lub innym samodzielnym w organie podatkowym, organie kontroli skarbowej lub w Ministerstwie Finansów, a także na stanowisku, na którym wykonuje obowiązki w zakresie przygotowywania rozstrzygnięć w sprawach związanych z ustalaniem lub określaniem zobowiązań podatkowych lub poborem podatków. Jednocześnie zaproponowano wprowadzenie ograniczenia zakazującego doradcy podatkowemu prowadzenia spraw podatnika, płatnika i inkasenta w sytuacji, gdy małżonek tego doradcy podatkowego zatrudniony jest na stanowisku, na którym wykonuje obowiązki w zakresie przygotowywania rozstrzygnięć w sprawach związanych z ustalaniem lub określaniem zobowiązań podatkowych lub celnych lub poborem podatków lub ceł od tych podatników, płatników i inkasentów.

Uwaga została uwzględniona.

–zaproponowano wprowadzenie nowych zasad organizacji samorządu zawodowego doradców podatkowych i związanej z tym organizacji sądownictwa dyscyplinarnego oraz stworzenia instytucji wizytatorów, którzy będąc doradcami podatkowymi nie wykonującymi zawodu mieliby kontrolować wykonywanie zawodu przez innych doradców podatkowych wykonujących zawód.

Uwaga nie została uwzględniona z uwagi na fakt, iż zaproponowane zmiany nie są w ogóle przedmiotem regulacji projektu ustawy przekazanego do uzgodnień zewnętrznych. Jak wskazano w samej treści projektu ustawy (odnośnik nr 1 do tytułu ustawy) oraz na wstępie uzasadnienia do projektu, niniejsza nowelizacja ustawy o doradztwie podatkowym służy przede wszystkim wdrożeniu dyrektywy 2006/123/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 12 grudnia 2006 r. dotyczącej usług na rynku wewnętrznym.

3. Polska Konfederacja Pracodawców Prywatnych „Lewiatan” zgłosiła następującą uwagę:

–zaproponowano wprowadzenie możliwości wykonywania czynności doradztwa podatkowego na rzecz pracodawców przez doradców podatkowych zatrudnionych na podstawie umowy o pracę przez podmiot, który sam nie jest uprawniony do świadczenia doradztwa podatkowego. Zakres wykonywanych czynności miałby zostać ograniczony do doradztwa podatkowego świadczonego na rzecz pracodawcy.

Uwaga nie została uwzględniona z uwagi na fakt, że tego rodzaju zmiana wymagałaby wprowadzenia systemowych rozwiązań na gruncie ustawy o doradztwie podatkowym w celu zagwarantowania faktycznej niezależności doradcy podatkowego podczas wykonywania swoich obowiązków zawodowych. Tak zasadnicza nowelizacja ustawy nie jest przedmiotem obecnych prac legislacyjnych. Brak szczegółowych uregulowań w ustawie gwarantujących doradcom podatkowym niezależność w sporządzanych przez nich opiniach nie pozwala na wprowadzenie zaproponowanego rozwiązania. Przykładowo ustawa o radcach prawnych, przyznając radcom prawnym możliwość wykonywania zawodu w ramach stosunku pracy, zapewniła jednocześnie radcom prawnym dużą stabilność zatrudnienia, odpowiednią pozycję w hierarchii pracowniczej, brak związania poleceniem pracodawcy co do treści sporządzanych opinii prawnych, czy też brak możliwości samodzielnej oceny wykonywania zawodu radcy prawnego przez pracodawcę bez udziału samorządu radcowskiego.

4. Związek Rzemiosła Polskiego zgłosił następujące uwagi:

–zaproponowano wprowadzenie możliwości wykonywania przez podmioty wymienione w art. 4 ust. 1 pkt 1 ustawy (tj. organizacje zawodowe posiadające osobowość prawną, spółdzielnie, stowarzyszenia lub izby gospodarcze) doradztwa podatkowego na rzecz również podmiotów innych niż członkowie tych organizacji.

Uwaga nie została uwzględniona ze względu na fakt, iż podstawową formą organizacyjno-prawną wykonywania doradztwa podatkowego przez osoby prawne są spółki doradztwa podatkowego, które zobowiązane są spełnić szereg wymagań określonych w art. 4 ust. 1 pkt 3 ustawy (m.in. wymóg, aby większość członków zarządu i rady nadzorczej stanowili doradcy podatkowi, aby większość głosów na zgromadzeniu wspólników mieli doradcy podatkowi, a zbycie udziałów albo ustanowienie na nich zastawu wymagało zezwolenia zarządu spółki). Natomiast organizacje zawodowe, spółdzielnie, stowarzyszenia i izby gospodarcze nie są zobowiązane do spełnienia szczególnych wymagań gwarantujących wykonywanie doradztwa podatkowego w sposób zapewniający należyłą ochronę usługobiorcom korzystającym z usług

doradztwa podatkowego innym niż członkowie tych organizacji. Organizacje zawodowe, spółdzielnie, stowarzyszenia i izby gospodarcze tworzone są w innym celu niż wykonywanie doradztwa podatkowego, które to cele określone są we właściwych dla tych podmiotów ustawach i wiążą się przykładowo z reprezentowaniem interesów gospodarczych przedsiębiorców zrzeszonych w izbie gospodarczej, czy też trwałym zrzeszeniem się w celach niezarobkowych w przypadku stowarzyszeń.

–zapropozowano dopisanie do listy podmiotów wymienionych w treści art. 4 ust. 1 pkt 1 ustawy „organizacji samorządu gospodarczego rzemiosła” w związku z zastąpieniem tym określeniem określenia „organizacji samorządu zawodowego” wymienionego w treści art. 7 ustawy z dnia 22 marca 1989 r. o rzemiośle.

Uwaga nie została uwzględniona ze względu na fakt, iż w treści art. 4 ust. 1 pkt 1 ustawy o doradztwie podatkowym „organizacje samorządu zawodowego” nie są wymienione. Stąd też zastąpienie pojęcia nie występującego w ustawie o doradztwie podatkowym innym pojęciem, pozostaje bez wpływu na uregulowania ustawy o doradztwie podatkowym, a zatem nie wymaga ich zmiany.

IV. Skutki wprowadzenia ustawy

Wpływ regulacji na sektor finansów publicznych, w tym budżet państwa i budżety jednostek samorządu terytorialnego – ustawa spowoduje zmniejszenie wpływów do budżetu państwa w wysokości średnio ok. 90 000 zł rocznie, na skutek przekazania prowadzenia rejestru osób prawnych uprawnionych do wykonywania doradztwa podatkowego Krajowej Radzie Doradców Podatkowych. Za wpis do rejestru Minister Finansów pobierał opłatę stanowiącą dochód budżetu państwa. W związku z przejęciem kompetencji do prowadzenia rejestru przez Krajową Radę Doradców Podatkowych opłata za wpis do rejestru będzie stanowiła dochód Krajowej Izby Doradców Podatkowych, a więc samorządu zawodowego doradców podatkowych. Prognozowana kwota zmniejszenia wpływów do budżetu państwa stanowi kwotę średnich rocznych wpływów z tego tytułu w latach 2005 – 2008 r. Rzeczywiste zmniejszenie wpływów do budżetu państwa może być jeszcze mniejsze ze względu na fakt, iż zainteresowanie uzyskaniem wpisu do ww. rejestru wykazywało zdecydowanie tendencję malejącą (w 2005 r. do rejestru zostało wpisanych 28 podmiotów, po czym zainteresowanie konsekwentnie malało, w związku z czym w 2008 r. do rejestru wpisano jedynie 15 podmiotów).

Przeniesienie kompetencji do prowadzenia rejestru osób prawnych uprawnionych do wykonywania doradztwa podatkowego nie spowoduje szczególnych oszczędności dla

budżetu państwa, gdyż prowadzenie tego rejestru nie stanowi istotnego zadania w skali wszystkich zadań realizowanych przez Ministerstwo Finansów wynikających z unormowań ustawy o doradztwie podatkowym. Wiążą się one bowiem głównie z obsługą administracyjno-biurową Komisji Egzaminacyjnej oraz pracami legislacyjnymi dotyczącymi ww. ustawy. Stąd też, czynności dotyczące prowadzenia rejestru są zadaniem dodatkowym, wykonywanym raczej sporadycznie ze względu na niewielką liczbę składanych przez osoby prawne wniosków o wpis do rejestru. Ustawa nie wpłynie na budżety jednostek samorządu terytorialnego.

Wpływ regulacji na rynek pracy – projektowana zmiana ogranicza istniejący obecnie zakaz wykonywania zawodu doradcy podatkowego związany z zatrudnieniem jego małżonka, jedynie do przypadków prowadzenia spraw podatnika, płatnika i inkasenta w sytuacji, gdy małżonek doradcy podatkowego zatrudniony jest w organie podatkowym, organie celnym, organie kontroli skarbowej lub w Ministerstwie Finansów na stanowisku, na którym wykonuje obowiązki w zakresie przygotowywania rozstrzygnięć w sprawach związanych z ustalaniem lub określaniem zobowiązań podatkowych lub celnych lub poborem podatków lub ceł od tych podatników, płatników i inkasentów. Zaprojektowane rozwiązanie dotyczy również zatrudnienia w organie celnym z uwagi na rozszerzenie zakresu czynności doradztwa podatkowego o sprawy dotyczące obowiązków celnych. Generalnie planuje się, iż zaproponowane w projekcie przyznanie wynagrodzenia osobie sprawującej funkcję Sekretarza Komisji Egzaminacyjnej, w związku ze zmniejszeniem ilości zadań wykonywanych przez Przewodniczącego Komisji Egzaminacyjnej, będzie wiązać się z wyodrębnieniem z dotychczasowej wysokości kwoty wynagrodzenia przysługującego Przewodniczącemu, kwoty wynagrodzenia dla Sekretarza Komisji Egzaminacyjnej. Funkcja Sekretarza nie może stanowić jedynej przesłanki związanej z wysokością kosztów funkcjonowania Komisji Egzaminacyjnej. Niezależnie od powyższego, z uwagi na fakt, iż – zgodnie z uregulowaniami art. 25 ust. 2 ustawy o doradztwie podatkowym – wysokość opłaty za egzamin na doradcę podatkowego powinna odzwierciedlać również koszty przeprowadzania egzaminów, a także fakt, iż określona w obowiązującym rozporządzeniu opłata za egzamin wynosząca obecnie 600 zł, nie była od lipca 2002 r. waloryzowana, nie należy wykluczać, iż wysokość opłaty za egzamin na doradcę podatkowego powinna być zaktualizowana. Biorąc pod uwagę koszty przeprowadzania egzaminów związane m.in. z najmem sal egzaminacyjnych oraz

zakupem materiałów niezbędnych do przeprowadzenia egzaminów, a także kwoty opłat za egzamin pobieranych przy zawodach, których przedstawiciele uprawnieni są do zawodowego wykonywania czynności doradztwa podatkowego (np. opłata za egzamin radcowski bądź adwokacki w 2009 r. wynosiła 957 zł, opłata za egzamin na biegłego rewidenta wynosiła ok. 2 000 zł), wysokość opłaty za egzamin na doradcę podatkowego nie powinna być rozpatrywana jako koszt dostępu do zawodu, ale jako – stosownie do art. 25 ust. 2 ustawy – kwota niezbędna do pokrycia kosztów przeprowadzania egzaminów i wydatków związanych z funkcjonowaniem Komisji Egzaminacyjnej.

Wpływ regulacji na konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość, w tym na funkcjonowanie przedsiębiorstw – będące rezultatem postanowień dyrektywy usługowej zniesienie zakazu reklamowania przez doradców podatkowych i osoby prawne uprawnione do wykonywania doradztwa podatkowego świadczonych przez nie usług doradztwa podatkowego może spowodować większą dostępność usług z zakresu doradztwa podatkowego oraz zwiększyć świadomość usługobiorców będących podatnikami, płatnikami i inkasentami, korzystających z usług w tym zakresie. Zniesienie całkowitego zakazu reklamy może poprawić konkurencyjność na rynku usług doradztwa podatkowego i korzystnie wpłynąć na wysokość cen tych usług. Ponadto zwiększy dostęp usługodawcy i usługobiorcy do informacji. Należy wskazać, iż zniesienie całkowitego zakazu reklamy pozwoli zrównać w analizowanym zakresie sytuację doradców podatkowych oraz osób prawnych uprawnionych do wykonywania doradztwa podatkowego z innymi podmiotami uprawnionymi do wykonywania doradztwa podatkowego.

Wpływ regulacji na sytuację i rozwój regionalny – ustawa nie wpłynie na sytuację i rozwój regionalny.

Wstępna ocena zgodności z prawem Unii Europejskiej – projekt ustawy jest zgodny z prawem Unii Europejskiej.